

Марченко О.В., Сушко Д.О.

*Методичні рекомендації щодо
участі у грантових програмах та
конкурсах*

Дніпро
2018

УДК 378.3
М 30

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
(протокол №1 від 20.09.2018 р.)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Андрюшина Л.Л., завідувач кафедри педагогіки та психології, кандидат педагогічних наук, професор (Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту)

Маркіна Л.Л., доцент кафедри психології, кандидат педагогічних наук, доцент (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

Марченко О.В., Сушко Д.О.

М 30 Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах/ Марченко О.В., Сушко Д.О. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 68 с.

У методичних рекомендаціях представлено ґрунтовну поняттєву базу грантрайтіngu, корисну інформацію щодо специфіки грантової діяльності в Україні, проаналізовано актуальні напрямки програм співробітництва при наданні грантів, висвітлено власне саму процедуру участі науковців у грантових програмах.

Видання розраховане на науковців, аспірантів, студентів і курсантів, які зацікавлені в отриманні грантів на реалізацію проектів та наукових досліджень, стипендій для отримання освіти або стажування за кордоном.

УДК 378.3

© Марченко О.В., Сушко Д.О. 2018

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1.

ПЕРШИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ВИВЧАЄМО ТЕОРІЮ

§1. Поняття гранту: визначення, типологія та напрями реалізації.....	4
§ 2. Актуальні питання щодо грантової діяльності.....	7

РОЗДІЛ 2.

ДРУГИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ВТІЛЮЄМО ІДЕЮ У ПРОЕКТ

§1. Вимоги до проекту.....	10
§2. Аналіз зацікавлених сторін.....	11
§3. Вибір грантодавця.....	12

РОЗДІЛ 3.

ТРЕТІЙ КРОК ДО ГРАНТУ: СКЛАДАЄМО ЗАЯВКУ

§ 3.1. Принципи написання заявок.....	14
§ 3.2. Складові елементи заявки.....	16

РОЗДІЛ 4.

ЧЕТВЕРТИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ОБИРАЄМО ГРАНТОДАВЦЯ (Міжнародні організації, що здійснюють фінансування науково-дослідних проектів українських вчених)	32
--	-----------

РОЗДІЛ І. ПЕРШИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ВИВЧАЄМО ТЕОРІЮ

§1. Поняття гранту: визначення, типологія та напрями реалізації

Грант – це цільова фінансова дотація, яка надається вченим на проведення наукових досліджень. Гранти є одним з основних способів фінансування наукових досліджень в більшості країн світу. Будь-яке наукове дослідження вимагає грошей на апаратуру, на візити до колег, на оплату публікації статей, на оплату роботи виконавців дослідження – студентів, докторантів, наукових співробітників. Гранти, можна отримати від урядових і спеціальних наукових фондів.

Існує декілька визначень поняття «грант» (англ. «grant» – дар, дотація, стипендія):

Грант – це цільова фінансова дотація, що надається вченим на проведення наукових досліджень

Грант – це благодійний внесок або цільове пожертвування, надане фізичними і юридичними особами в грошовій або натуральній формах

Грант – це безоплатна цільова субсидія, що надається на конкурсній основі організації, ініціативній групі або індивідуальній особі для реалізації заявленого проекту в тій чи

Грант – це кошти, техніка або інші ресурси, що безповоротно передається донором (фондом, корпорацією, державною установою або приватною особою) некомерційній організації або приватній особі для виконання конкретної роботи

Грант – це фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній і безповоротній основі юридичними, фізичними особами і міжнародними організаціями для проведення конкретних фундаментальних та прикладних наукових досліджень за напрямами і на умовах, визначених надавачами гранта

Зазвичай гранти надаються на освітні, наукові та просвітницькі проекти. Їхня мета – допомога конкретному дослідникові чи організації здійснити певну суспільно значиму ініціативу. Цим грант відрізняється від пожертви, мета якої – виключно гуманітарна, а призначення – добродійне. Хоча формально досить часто джерело походження гранта – державні кошти, насправді він є інструментом, із допомогою якого громадянське суспільство розвиває пріоритетні для нього відносини самостійно. Гранти переважно надаються для реалізації разового проекту коротко- чи середньострокової тривалості із обґрунтовано доведеним кінцевим результатом.

Види грантів залежно від цільового призначення

Тип гранту	Види грантів
гранти загальної підтримки	надаються неприбутковим організаціям на підтримку їх основної діяльності, забезпечення стабільності і розвитку
гранти на програми або проекти	надаються для реалізації конкретного проекту або програми
гранти з частковим фінансуванням	передбачають обов'язкове залучення додаткових джерел фінансування (інші донорські організації або власні кошти неприбуткової організації)
капітальні гранти	фінансова допомога, яка надається на капітальні витрати неприбуткової організації (придбання нерухомості, ремонт, придбання необхідного обладнання)
корпоративні гранти	фінансова допомога, яка надається неприбутковим організаціям підприємницькими структурами; або гранти, передбачають співфінансування проекту з боку бізнесу
початкові гранти	фінансова допомога, яка надається неприбутковим організаціям на початковому етапі їх розвитку з метою забезпечення їх стабільності та функціонування; або гранти на створення нових організацій (нових напрямків у рамках діючої організації)
гранти в натуральній формі	фінансова допомога, яка надається неприбутковим організаціям у вигляді матеріальних цінностей, а не грошових коштів
перспективні гранти	фінансова допомога, яка надається неприбутковій організації в розмірі, що дорівнює статутному фонду організації, але виплачується частинами (частка виплати дорівнює сумі прибутків, які б отримала організація за рік, якщо б статутний внесок був зроблений одноразово)
посередницькі гранти	фінансова допомога, яка надається спонсором для проведення соціально-орієнтованої політики від його імені
стимулюючі гранти	фінансова допомога, яка становить певний відсоток від необхідної неприбутковій організації суми з метою її стимулювання до подальшого звернення до донорів; або кошти, що надаються для проведення кампаній по збиранню коштів для неприбуткової організації
цільові гранти	фінансова допомога, яка надається неприбутковій організації цільовим чином для здійснення конкретної діяльності

Підстави надання гранту	Види грантів
залежно від кількості виконавців	індивідуальні (передбачають участь у проекті тільки однієї людини, яка є одночасно і керівником, і виконавцем робіт по гранту)
	колективні (передбачають реалізацію проекту групою осіб (від двох і більше), що належать одній організації)
	партнерські (типологічно є близькими до колективних, оскільки передбачають здійснення проекту проектною командою, проте відмінною рисою партнерського гранту є участь в ньому людей із різних організацій, можливо, представників різних країн)
	грант на науковий проект (передбачає проведення конкретного наукового дослідження однією людиною або групою осіб)
залежно від цілей і характеру заходу, на який виділяються кошти	грант на поїздки (виділяється для участі в конференції, конгресі, круглому столі, семінарі);
	грант на роботу в архіві, бібліотеці, інституті (передбачає виділення коштів на витрати, пов'язані з відрядженням в інше місто, роботою в дослідному закладі та ін.)
	грант на організацію і проведення заходів (призначений на оплату витрат, пов'язаних з проведенням конференцій та інших наукових зібрань)
	грант на читання лекцій в іншому навчальному закладі (покриває витрати, пов'язані з поїздкою, і включає оплату лектору)
	грант на тривале стажування чи навчання;
	грант на публікаційну діяльність
	грант на проведення експедиції або польових робіт
залежно від періодичності проведення грантові програми поділяються	разові конкурси (програми грантів, які проводяться благодійними фондами один раз, – як правило, вони спрямовані на досягнення певних цілей і завдань)
	циклічні конкурси (програми грантів, які повторюються через певні проміжки часу - один-два рази на рік)
	постійні конкурси (програми грантів, які не мають певних термінів подання заявок на фінансування)
залежно від форми доступу	відкриті (коли до участі допускаються всі організації, які відповідають певним вимогам донорської організації, наприклад, НПО повинна бути внесена до Реєстру неприбуткових організацій)
	закритими (коли допускаються лише НПО, що відповідають особливим умовам грантової програми, наприклад, тільки регіональні партнери донорської організації або НПО, які раніше отримували (або не отримували) гранти від даного (або іншого) фонду, НПО певної адміністративної області тощо).

§ 2. Актуальні питання щодо грантів

2.1. Які існують форми співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями?

Форми співробітництва можна умовно поділити на фінансові та нефінансові. У нефінансовій сфері в Україні найбільше поширені такі форми співробітництва:

- здійснення галузевих наукових досліджень;
- організація навчальних програм;
- сприяння у пошуках технічної допомоги;
- обмін міжнародним досвідом.

Залучення Україною фінансових ресурсів для реалізації проектів завжди домінувало над іншими формами.

Кошти міжнародних фінансових організацій (МФО) надходять у формі

- грантів;
- позик (кредитів).

При цьому кожна міжнародна фінансова організація застосовує в Україні власні механізми фінансування та різні умови надання коштів.

Гранти є найбільш поширеною формою фінансування проектів донорськими організаціями.

2.2. Як змінювалися пріоритети у грантовій діяльності?

Етапи	Актуальні напрямки грантових програм
1. 1991-1997рр.	приділялася увага питанням розбудови інфраструктури в Україні та наближення її до європейських стандартів
2. 1997- 2012 рр.	розглядалися питання структурних, правових реформ, демократизації суспільства, забезпечення сталого зростання, підтримки екологічної та ядерної безпеки, підвищення рівня та поліпшення умов життя людей у регіонах, відродження культури та духовності
3. Починаючи з 2012 р. – дотепер	здійснився справжній прорив у гуманітарній сфері відносин між Україною та державами далекого зарубіжжя як на Заході, так і на Сході. Десятки вузів, навчальних центрів, бізнес-шкіл, коледжів, училищ установили контакти і налагодили плідне співробітництво в навчальній, організаційно-методичній, науковій, фінансовій галузях з університетами і коледжами інших країн

2.3. Хто надає гранти?

Найпоширенішим джерелом додаткових ресурсів неприбуткових організацій та соціально-значущих проектів є благодійні фонди, які, в свою чергу, надають допомогу у вигляді грантів. Основними донорами допомоги Україні є уряди США, Канади, ФРН, Нідерландів, Великої Британії, Швеції, Швейцарії, Японії, Європейський Союз, ООН.

Слід зазначити, що цілі, на які уряди цих країн спрямовують допомогу, дуже часто збігаються з метою проектів, що реалізуються в Україні за кредитні кошти МФО. Саме тому є доцільним здійснення постійного моніторингу та прийняття участі в різних грантових програмах.

2.4. Навіщо брати участь в грантових програмах?

Для багатьох організацій грант – це можливість перейти на якісно інший рівень роботи. Саме тому важливо вміти цієї можливість користуватися та дивитися на потенційних грантодавців з позиції довгострокового партнерства. Власне так і є – грантодавці за умови успішної співпраці стають Вашими важливими клієнтами – клієнтами на інтелектуальний продукт, який Ви пропонуєте своїми проектами, рішеннями, дослідженнями тощо.

2.5. У чому переваги на недоліки грантової діяльності?

Переваги грантів	Недоліки грантів
<ul style="list-style-type: none">- грант дозволяє отримати достатньо велику суму коштів на тривалий період часу;- підготовка і подальша реалізація гранту виступає як помітний дисциплінуючий чинник для колективу ВНЗ, НПО та сприяє чіткому розподілу і закріпленню обов'язків серед працівників;- в разі встановлення продуктивних взаємин між ВНЗ або НПО та грантодавцем, належного виконання реципієнтом відповідних програм чи проектів, грантодавець і надалі буде схильний фінансувати проекти даної організації.	<ul style="list-style-type: none">- у кожного фонду (грантодавця) є свої обмежені пріоритети, які, можуть змінюватися;- процес прийняття рішення щодо надання або неподання гранту триває, як правило, досить довгий час;- грантові кошти надходять до реципієнта поетапно і досить повільно (на відміну від благодійного внеску, який надається одразу повністю без суттєвих додаткових умов);- у багатьох випадках грантова підтримка не передбачає покриття експлуатаційних та накладних витрат;- кошти, одержані у вигляді гранту, тісно прив'язані до цілей конкретного проекту.

2.6. Які умови участі у грантових програмах?

Як правило, донори висувають до кандидатів на отримання гранту такі вимоги:

1. Підтвердження знань мовного рівня (зазвичай необхідно скласти тест (іспит), що має міжнародне визнання, не нижче зазначеного рівня. Водночас такі вимоги мають місце за умови, якщо передбачено безпосередня участь у заходах без синхронного перекладу).
2. Надати певний перелік документів (паспорт громадянина України, копії всіх документів про вищу освіту, заявка на участь, анкета з прикріпленим описом проекту наукових досліджень та бібліографією до нього, мотиваційний лист, один чи декілька рекомендаційних листів, лист-запрошення (якщо є) та інші документи в залежності від програми).
3. Досягнути певного віку.
4. Мати певний професійний рівень (наприклад бути студентом ВНЗ і мати диплом бакалавра, магістра або бути викладачем та мати наукову ступінь);
5. Інколи обов'язковою вимогою є повернення до України після закінчення програми, але знов ж таки, це залежить від програми.

Слід пам'ятати, що:

1. Гранти розподіляються на конкурсній основі – у рамках конкурсів, оголошених донорами, фондами, благодійними організаціями.
2. Залежно від умов конкурсу, в ньому можуть брати участь зареєстровані громадські, муніципальні і державні організації або фізичні особи.
3. Щоб взяти участь у конкурсі, потрібно заповнити форму заявки на грант (заявки покликані переконати організації в необхідності виділення коштів). Заявки приймаються протягом обмеженого часу, визначеного умовою конкурсу даного фонду.
4. Усі проекти розглядаються експертною радою і затверджуються правлінням програми (при цьому надіслані матеріали оцінюються експертами в основному з точки зору місії донора, актуальності та існуючих пріоритетів).
5. Перерахування фінансових коштів переможцю конкурсу здійснюється на підставі договору, який укладається між організацією та заявником (у договорі описується відповідальність сторін, вказуються терміни виконання робіт, подання звітності, графік перерахування коштів).
6. Після закінчення конкурсу його результати повідомляють виконавцями співробітникам програми після закінчення грантового періоду (термін реалізації проекту). Грантоотримувач повинен надати звіт про використання гранту засновнику.
7. Звіт повинен містити в собі змістовну та фінансову частини. Грантоотримувач, який не надав звіт у встановлений у Грантовій угоді термін, потрапляє до «чорного списку». Відомості про нецільове використання грантових коштів, направляються грантовим департаментом у податкову інспекцію

РОЗДІЛ 2

ДРУГИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ВТІЛЮЄМО ІДЕЮ В ПРОЕКТ

1. Вимоги до проекту

Впродовж останніх десятиліть міжнародними донорами розроблено процедури та методологічні принципи, які стосуються підготовки проектів та управління ними. Дотримання даних процедур не є обов'язковим для тих, хто подає заявки на здобуття гранту. Проте їх застосування, а завдяки цьому – і використання досвіду попередників, зменшує ризик допущення помилок, які закрадаються на етапі написання проекту, тим самим шанси на отримання коштів для реалізації проекту підвищуються.

Як стверджують досконалі грантрайтери в США та Західній Європі, для досягнення успіху в пошуку фінансової підтримки необхідно:

- зорієнтуватися в процесі подачі заявок на одержання грантів;
- знайти підходящі фінансові джерела і провести їх аналіз;
- за допомогою професійно складеної заявки переконати донора в тому, що фінансувати необхідно саме вас.

Проект, що заслуговує на фінансування, повинен:

- бути ясним і чітким, містити точні описи видатків, для яких потрібне фінансування, та опис робіт, що буде виконуватись організацією;
- містити фактичні матеріали-таблиці, якщо потрібно, схеми та інші дані (може виникнути необхідність у попередньому дослідженні, щоб оцінити потреби, а також можливе ставлення людей до того, що пропонує ваша організація);
- бути важливим як для організації, так і для розв'язання тієї проблеми, на яку даний проект спрямований. Довгостроковий ефект від проекту може бути додатковим привабливим чинником;
- бути ефективним – результат проекту має приносити істотну суспільну користь;
- бути реалістичним – пропонована робота має бути здійсненою. Необхідно оцінити наявні (або очікувані) ресурси й те, наскільки запланована діяльність їм відповідає;
- бути економічним – мати добрий результат за малих витрат «донора»;
- бути актуальним – відповідати найбільш нагальним проблемам;
- відповідати інтересам донора та його благодійній політиці.

Основними показниками при оцінці проектних заявок звичайно є: актуальність проблеми, зрозумілість і логічність викладу, реалістичність, доцільність і раціональність пропонованого рішення, обґрунтованість й економічність пропонованих видатків, досяжність, соціальна значимість, стабільність очікуваних результатів та інше.

2. Аналіз зацікавлених сторін

Розробка проектів здійснюється для вирішення певних проблем і досягнення поставлених цілей. Неможливо належним чином розробити проект, що враховує реальні потреби учасників проекту, не проводячи аналізу існуючої ситуації. Досить часто аналіз проблем робиться недостатньо глибоко або не проводиться зовсім. Подібне відбувається тоді, коли ті, хто займається плануванням, вважають, що проблема їм відома, і не прагнуть витратити час і зусилля на безглузді, на їх думку, дослідження.

Зацікавленими сторонами є окремі особи, групи осіб або установи, інтереси яких стосуються проекту. Якщо результат виконання проекту є для зацікавлених сторін позитивним, вони можуть розглядатися як потенційні партнери, учасники проекту. Можливо, що ефект для зацікавлених сторін буде негативним.

Таким чином, зацікавлені сторони – це особи й організації, які можуть безпосередньо або опосередковано, позитивно або негативно впливати на проект або відчувати його вплив (це офіційне визначення, прийняте Європейською Комісією).

Інакше кажучи, зацікавлені сторони – це всі особи та інституції, які мають певний інтерес/зацікавленість – чи-то в успіху, чи-то в невдачі проекту, чи можуть вплинути на проект у певний спосіб. Вони – або союзники, або інколи – опоненти, які можуть створити перешкоди реалізації проекту (якщо ви не змогли їх ефективно залучити/задіяти). Про них варто пам'ятати у процесі планування, оскільки вони можуть відігравати важливу роль у проекті. Зацікавлені сторони треба ідентифікувати, для деяких з них слід запланувати спеціальні заходи у рамках проекту.

Прийнято розрізняти основні і другорядні зацікавлені сторони.

Основні зацікавлені сторони – це навчальні заклади, підприємства, організації та фізичні особи, які будуть брати участь у проекті.

Другорядні зацікавлені сторони – це особи й установи, які не беруть безпосередньої участі у проекті, але пов'язані із ним різноманітними інтересами.

Після визначення і згрупування зацікавлених сторін необхідно провести аналіз їх передбачуваної поведінки та характеру участі у проекті за такими критеріями:

- 1) характеристика окремих зацікавлених сторін із суспільної та організаційної точок зору (їхній соціальний статус, принцип організації);
- 2) інтереси й очікування зацікавлених сторін;
- 3) відносини між окремими групами зацікавлених сторін, зіткнення інтересів зацікавлених сторін, що позначається на ризиках проекту;
- 4) сильні і слабкі сторони зацікавлених сторін;
- 5) їхній потенційний внесок у проект;
- 6) висновки і рекомендації для проекту – які заходи потрібно провести щодо окремих зацікавлених сторін, яку стратегію обрати.

3. Вибір грантодавця

Після ідентифікації проблеми та проведення аналізу зацікавлених сторін постає завдання підібрати донорів, які з найбільшою ймовірністю зможуть профінансувати саме ваш проект.

Виділимо три основні групи міжнародних донорів, які доступні для здобувачів з України: урядові організації, громадські та приватні фонди.

Урядові та міждержавні організації. Це можуть бути грантові програми окремих закордонних органів влади (Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), Федеральне міністерство економіки і технологій Німеччини (BMW), Канадське агентство міжнародного розвитку (CIDA) та ін.) або посольств певних країн в Україні (США, ФРН, Норвегії тощо). У цю групу попадають також установи Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу (ПРООН, Рада Європи та ін.). Такі донори у своїй діяльності регулюються законодавством власних країн і, як правило, відрізняються неабиякою часткою бюрократизму у своїй роботі, тому може здатися, що спілкування з ними займає занадто багато часу й сил.

Громадські фонди (public funds) можуть бути як національними (наприклад, Фондація Українсько-Польської співпраці – RAUCI), так і міжнародними (наприклад, PHARE – Програма демократії). Вони будуються відповідно на фінансових надходженнях з однієї або декількох країн. Ці фонди зобов'язані постійно звітувати перед тими, на чії гроші вони існують, – перед платниками податків, а гранти вони можуть надавати тільки «стабільним» організаціям, тобто тим, хто має солідний досвід успішної реалізації міжнародних проектів.

Приватні фонди (private funds) створюють окремі особистості, організації та корпорації. До цього розряду належать донори різного розміру і характеру діяльності – від таких великих міжнародних організацій, як Міжнародний Фонд «Відродження» Дж. Сороса та Фонд Рокфеллера до невеликих сімейних фондів, як, наприклад, Фонд Кнута й Аліси Валенбергів, від так званих «корпоративних фондів» (corporate foundations), таких як Фонд Фольксвагена, до фондів особливого призначення, таких як «Фонд Раскоба заохочення католицької діяльності». Для написання заявки у такий фонд потрібно менше часу і зусиль; крім того, вони звичайно ухвалюють рішення щодо субсидування в більш короткий термін. На жаль, брак інформації про деякі приватні фонди ускладнює одержання допомоги від них.

Основні параметри, які необхідно враховувати при виборі грантодавця:

- напрямки фінансування;
- географія інтересів;
- фінансовані види діяльності;
- тип одержувачів грантів;
- можливі статті видатків.

Напрямки фінансування – найбільш загальні сфери діяльності. Наприклад, наука (природні, соціальні, фундаментальні дослідження), екологія та охорона природи (охоронювані території, охорона видів, боротьба

із забрудненнями), демократичні реформи (перетворення в економіці, розвиток третього сектору), медіакомунікації, культура, мистецтво та ін.

Як правило, грантодавець фінансує проекти строго обмеженої тематики (або на постійній основі, або в рамках конкретної програми фінансування).

Географія інтересів – регіони, в яких донор фінансує які-небудь ініціативи. Нас цікавлять у першу чергу грантодавці, які оголосили про свій інтерес до України (або країн колишнього СРСР), Східної Європи, або такі, що мають міжнародні програми. Зазначимо, що більшість донорів діє на локальному рівні й фінансує проекти лише у своїй країні.

Тип одержувачів грантів. Різні джерела фінансування та програми в рамках цих джерел, як правило, обмежують тип одержувачів грантів, наприклад: індивідуальні дослідники, студенти, неурядові організації, науково-дослідні інститути тощо.

Фінансовані види діяльності – заходи, які донор готовий фінансувати в рамках проекту, якщо запропонований проект відповідає якому-небудь із пріоритетних напрямків діяльності грантодавця. Наприклад, проведення конференцій (семінарів, тренінгів), дослідження (польові, лабораторні, експедиції), видання (періодичні, разові), навчання та ін.

Корисна інформація:

Проект – це комплекс заходів, які здійснюються для досягнення чітко визначених цілей впродовж відведеного часу і за допомогою призначених на це фінансових ресурсів (бюджету).

Отже, характерними рисами проекту, що відрізняють його від інших видів діяльності, є:

- орієнтованість на мету;
- визначена тривалість;
- неповторність;
- високий ступінь складності, що викликає необхідність координування його заходів;
- необхідність залучення визначених фінансових засобів, а також певних людських, матеріальних та інших ресурсів.

РОЗДІЛ 3. ТРЕТІЙ КРОК ДО ГРАНТУ: СКЛАДАЄМО ЗАЯВКУ

Гранти надаються за результатами грантових програм-конкурсів, під час яких фандрайзер (особа, яка залучає грошові кошти та інші ресурси, які організація не може забезпечити самостійно та які є необхідними для реалізації певного проекту або своєї діяльності в цілому) повинен пройти процедуру подання заявки на отримання гранту і у випадку перемоги в конкурсі – отримати кошти (допомогу). Отже, головною умовою отримання гранту є позитивна рецензія на заявку.

Заявка – письмове звернення з проханням щодо надання гранту. Вона необхідна для того, аби переконати організацію, яка надає грант, виділити гроші на розвиток певного проекту. Заявка складається для отримання коштів на некомерційний проект, тобто на справу, яка свідомо не принесе прибутку.

Для українського вченого здобуття фінансування на конкурсній основі є відносно новою і незвичною справою. Щоб отримати фінансову підтримку, недостатньо лише формально вірно скласти заявку. Заявку потрібно скласти грамотно!

Кожна заявка, яка успішно пройшла реєстрацію за формальними ознаками (наявність титульного аркуша, всіх форм, заповнених та збережених на диску), проходить декілька експертиз. Заявку розглядають 2-3 експерти, потім вона обговорюється на секції Експертної ради. Якщо потрібно, проводиться додаткова експертиза, і, нарешті, результати експертизи обговорюються на засіданні Експертної ради, яка вносить рекомендації про підтримку і обсяги фінансування обраних проектів. Ці рекомендації розглядаються на засіданні Ради Фонду, який і приймає остаточне рішення. Щоб написати успішну заявку, перш за все, уважно прочитайте оголошення про конкурси і правила оформлення заявок.

Користуйтеся лише свіжою інформацією, оскільки щороку до порядку оформлення заявок вносяться поправки, інколи досить істотні.

Корисна порада:

Більшість фондів мають декілька часових рамок подачі аплікаційних форм. Зазвичай це раз на три місяці. Проте є фонди, які постійно приймають заявки, тож важливо постійно проводити моніторинг заявок, які з'являються.

Варто запланувати достатньо часу на заповнення заявки, щоб залишився час для прочитання, коректування та редагування – це дуже важливо, адже потенційний грантодавець може стати вашим тривалим партнером або ж одразу сформулювати про вас негативне враження.

Враховуйте фокуси та пріоритети потенційного грантодавця, щоб не витратити і свій час, і час організації, яка оголосила грант.

Враховуйте, що після отримання гранту важливо прозвітувати про його використання – у кожного фонду тут свої вимоги, з якими вас обов'язково

ознайомлять після отримання фінансування. Проте загальну інформацію про звіти ви можете знайти і на сайті грантодавця.

Усі документи слід готувати поступово під час грантового періоду, а не в останній момент – важливо сприймати грантодавця як партнера і комунікувати безперервно, проявляючи ініціативу та тримаючи його в курсі того, як відбувається реалізація проекту.

§ 3.1. Принципи написання заявок

Заявка може бути викладена як лише на одній сторінці (якщо такими є вимоги фонду), так і займати 10 сторінок і більше. Вона може бути написана як лист або ж мати вигляд більш формального документа.

Заявка, спрямована до державного фонду, як правило, є більш об'ємною, ніж надіслана до приватного. У своїх рекомендаціях до складання заявок фонди визначають бажане число сторінок і послідовність викладу. Як правило, державні установи детально описують критерії оцінювання кожного розділу проекту. Якщо вам запропоновано обмежити проект десятьма сторінками, надрукованими через один інтервал, не друкуйте його через два інтервали. Скрупульозно дотримуйтесь правил, інакше враження від проекту буде несприятливим.

Заявку можуть відхилити лише на підставі того, що ви порушили вимоги до її оформлення.

Заявки в державні фонди, крім того, можуть містити титульні бланки: наприклад, бланк титульного аркуша із зазначенням назви проекту, прізвищ виконавців, запитуваної суми, кількості людей, задіяних у проекті; страхову форму (наприклад, для оцінки ступеня ризику для виконавців проекту); заяву про заборону будь-якої форми дискримінації кандидатів при наймі на роботу тощо.

Розглянемо універсальну форму для написання заявок. Вона дозволяє передбачити практично усі можливі пункти, що зустрічаються в заявках, яких вимагають державні або приватні фонди. Після написання заявки її слід уважно перевірити на предмет того, наскільки точно вона відповідає вимогам фонду. Врахуйте, що жодна заявка не може задовольняти усім критеріям одночасно. Намагайтеся, однак, максимально точно дотримуватися тих із них, які згадані потенційним грантодавцем в інформаційних матеріалах.

§ 3.2. Складові елементи заявки

Незважаючи на те, що в кожного донора існують свої вимоги щодо оформлення проектних заявок, в їхній структурі можна виокремити найбільш часто повторювані елементи:

- титульний аркуш;
- анотація (резюме) проекту;
- вступ;
- постановка проблеми;
- мета і завдання;

- методи;
- аудиторія;
- припущення;
- очікувані результати;
- оцінювання;
- звітність;
- бюджет;
- додатки.

3.2.1. Титульний аркуш

Титульний аркуш є свого роду візитівкою проекту. Він повинен на одній сторінці містити усю необхідну для донора інформацію. Часто фонди самі визначають форму титульного аркуша. В цьому випадку ви повинні лише акуратно її заповнити. Вона може містити, наприклад, такі пункти:

- 1) *назва проекту* – має бути змістовною і короткою;
- 2) *організація-виконавець* – назва організації (організацій), що будуть виконувати проект, її (їх) адреса, телефон і номер розрахункового рахунку (якщо він є). У цьому ж розділі окремим рядком вказується організація-заявник, якщо це не одна і та ж сама організація, і/або підтримуюча організація. Наприклад, проект буде виконуватися конкретною науковою лабораторією (виконавець) вищого навчального закладу, проте заявка подається від закладу в цілому (заявник);
- 3) *підтримуюча організація* – державна установа або неурядова організація, яка сприяє виконанню проекту, її повне найменування та адреса. Наприклад, Радіо ООН виступало в ролі підтримуючої організації при зверненні Міжнародним соціально-екологічним союзом в Фонд CAR. Вказувати назви організацій в проекті ви маєте право за умови попередньої домовленості із цими організаціями і за згодою їх керівників (найкраще мати від них листи підтримки);
- 4) *керівник проекту* – вказуються прізвище, ім'я, по батькові, звання, посада, адреса, номери телефонів, факсу, адреса електронної пошти. Саме з цією людиною буде зв'язуватися ваш донор, якщо виникне потреба у додатковій інформації. Керівник відповідає за виконання проекту і несе відповідальність перед донором за ефективність використання коштів;
- 5) *географія* – вказується район, де буде відбуватися робота: місто, область, держава;
- 6) *термін виконання проекту* – зазвичай не більше одного-двох років (але, як правило, він обчислюється в місяцях). Заявки на наступні стадії пишуться окремо і подаються пізніше;
- 7) *вартість проекту* – вказується необхідний обсяг фінансування на весь термін або на перший рік виконання проекту (зазвичай в доларах США, якщо фонд не обумовлює іншого). Крім того, потрібно вказати повну вартість проекту (включаючи ваш власний внесок і кошти, отримані з інших джерел).

3.2.2. Анотація

Анотація – короткий (не більше однієї сторінки) виклад проекту, в якому у стислому вигляді представлені всі частини повної заявки. Це одна з найважливіших частин. Більшість рецензентів спочатку читають анотації проектів і лише потім переходять до читання повних заявок. Тому анотація повинна бути гранично ясною, конкретною і виразною.

Якщо заявка невелика (3-5 стор.), то анотації в один абзац прямо на титульному аркуші буде цілком достатньо. У разі більш об'ємної заявки анотацію корисно розмістити одразу за титульним аркушем.

Із анотації має бути зрозуміло, хто ви, яким є масштаб вашого проекту і його вартість. Не забудьте вказати мету і завдання проекту, методи, які передбачається використати, терміни виконання. Нехай з кожного розділу заявки в анотацію потрапить по одній пропозиції. Пишіть цю частину в останню чергу, коли всі розділи основного тексту заявки вже написані. Це дозволить описати в анотації проект з максимальною чіткістю.

Критерії оцінки анотації:

- 1) анотація дає чіткий і короткий опис заявки. Рекомендований обсяг: 1 абзац або 3-10 рядків – для короткої заявки, 1 сторінка – для довгої;
- 2) містить принаймні одну пропозицію щодо виконавця (хто буде здійснювати роботи за проектом) і про його колишні досягнення;
- 3) включає одне-два речення щодо проблеми (чому потрібен проект);
- 4) дає короткий опис цілей і завдань проекту (що буде отримано в результаті);
- 5) включає принаймні одну пропозицію про застосовувані методи і необхідні ресурси (як буде виконуватися проект);
- 6) містить інформацію про повну вартість проекту, власний внесок заявника і запитувану суму (скільки потрібно грошей);
- 7) повинна бути зрозумілою і короткою – не більше 200-300 слів, або однієї сторінки;
- 8) анотація повинна бути цікавою, тобто привертати увагу читача.

3.2.3. Вступ

У цій частині заявки ви розповідаєте про свою організацію. При прийнятті рішення про виділення грантів репутація організації-заявника відіграє не останню роль. Грантодавці воліють мати справу з відомими їм і надійними партнерами. В першу чергу, фонди прагнуть надати підтримку тим організаціям або особам, з ким вони вже мали справу в минулому.

У вступі необхідно довести, що ви дійсно в змозі із користю витратити кошти і впоратися з проектом. Використовуйте вступ для обґрунтування зв'язку між своїми інтересами та інтересами донора.

Про себе у вступі можна повідомити:

- мету і завдання організації;
- скільки часу існує організація, як розвивалася, ваші інтелектуальні, матеріальні та фінансові ресурси;

- унікальність організації, тобто те, у чому ви були першими в країні, в регіоні, у вашій галузі інтересів;
- ваші основні досягнення або, якщо організація створена недавно, досягнення опікунів або співробітників на місцях їх попередньої роботи;
- оцінку результатів колишніх проектів, подібних запропонованому;
- джерела фінансування за останні кілька років.

Останній пункт є особливо важливим. Якщо ви раніше вже отримували грант від будь-якої організації і ретельно відзвітували в кінці терміну виконання проекту, то це – ваш великий плюс.

Корисна порада:

Готуйтеся до звернення до фонду заздалегідь.

Ведіть записи про всі ваші досягнення, аби в майбутньому використовувати цю інформацію у вступі до кожної нової заявки. Зберігайте повідомлення у засобах мас-медіа про вашу організацію, листи з інших установ і від приватних осіб, які схвалюють її діяльність.

Включіть сюди ж висловлювання політичних діячів або видатних вчених у вашій галузі, що привертають увагу громадськості до проектів, подібних вашому. Зробіть це, навіть якщо зазначені особи не згадують саме вас, а лише ведуть мову про проблему в цілому. Наприклад, включивши в заявку цитату з урядового звіту про те, що проекти на кшталт вашого можуть найбільш ефективно вирішувати поставлені завдання, ви зможете викликати довіру до ваших власних ідей.

Не забудьте заздалегідь скласти чіткий опис своєї організації. Помістивши його в додатку до заявки, ви заощадите місце у вступі і швидше перейдете до наступного розділу. Правильно складений вступ, що викликає довіру грантодавця до вашої організації, може виявитися важливішим за інші частини заявки.

Критерії оцінки вступу:

- 1) містить відомості про організацію-заявника, рівень компетентності автора проекту та кваліфікації (надійності) персоналу;
- 2) дає уявлення про те, хто написав заявку і хто буде виконувати проект;
- 3) описує рід діяльності, цілі та завдання організації-заявника;
- 4) пояснює, чому саме ваша організація повинна працювати над проектом;
- 5) повідомляє про наявність досягнень, що підтверджується за допомогою статистичних даних, листів підтримки та інших документів;
- 6) підтверджує репутацію вашої організації;
- 7) свідчить про рівень компетентності, достатній для виконання поставлених завдань (досліджень, навчання та ін.);
- 8) логічно підводить до розділу «Постановка проблеми».

Цей розділ має бути досить коротким, цікавим і не повинен містити професійної лексики. Рекомендований обсяг: 0,5-2 сторінки.

3.2.4. Постановка проблеми або обґрунтування потреб

Зі «вступу» донор повинен усвідомити собі сферу ваших інтересів – над чим саме ви працюєте. Тепер потрібно викласти конкретну проблему, яку покликаний вирішити проект.

У цьому розділі описується ситуація, яка спонукала вас до розробки проекту. Поясніть, навіщо проект потрібен.

Формулювання проблеми не повинно відображати внутрішні потреби вашої організації за винятком випадків, коли ви шукаєте кошти для підвищення ефективності своєї роботи. Зокрема, відсутність у вас грошей – це ще не проблема. Це очевидно з самого факту звернення за фінансовою допомогою. Важливіше відповісти на питання, для вирішення якої саме проблеми вам потрібні гроші, на що ви направите отримані кошти.

Пам'ятайте, що не всі обізнані із важливістю вашої проблеми. Намагайтеся писати, розраховуючи на людину, яка вперше дізнається про цю проблему. Ніколи не вживайте термінів, не роз'яснивши їх значення. Можливо, донор добре обізнаний про важливість проектів, подібних вашому, але йому будуть потрібні додаткові докази вашої компетентності в даному питанні. Включіть в проект статистичні дані, процитуйте виступи авторитетних людей, дайте короткий огляд наукових робіт із даної проблематики, доведіть, що ви дійсно маєте намір вирішити конкретну задачу. Таблиці і схеми, швидше за все, не привернуть увагу читача, тому прибережіть їх для програми. Найкраще навести ряд найбільш ефектних даних, що унаочнюють ситуацію.

Пам'ятайте, що постановка проблеми – це не аналітична наукова стаття. Свідомо виключайте всі спеціальні терміни, зрозумілі лише фахівцям. Ваше завдання – зацікавити читача, а не підвищити його освітній рівень. Уникайте наукоподібних зворотів.

Намагайтеся уникати некоректних формулювань. Наприклад, невірно писати, що вас цікавить проблема жіночого здоров'я. Адже саме по собі «жіноче здоров'я» не є проблемою. Правильніше висловитись: «погіршення здоров'я жінок» або «зростання числа жіночих захворювань».

Формулювання проблеми завжди має вказувати на наявність конфлікту між тим, що є, і тим, як повинно бути. Ключовими словами при формулюванні проблеми повинні стати «недолік», «брак», «погіршення», «відсутність» тощо.

У розділі «Постановка проблеми» ви повинні:

- логічно зв'язати задачі, що виконуються вашою організацією, з проблемами, які ви збираєтесь вирішити;
- чітко визначити все коло проблем, над якими ви збираєтесь працювати;
- переконати читача в тому, що ваше завдання цілком може бути вирішене, тобто його можна вирішити в реальний термін з наявними ресурсами, витративши певну суму;

- підтвердити нагальність проблеми за допомогою додаткових матеріалів – статистичних даних, групових заяв, приватних листів від ваших партнерів і професіоналів, що працюють у вашій галузі;
- бути реалістичними – не намагатися вирішити всі світові проблеми в найближчі півроку.

Критерії оцінки розділу «Постановка проблеми»:

- 1) описує, чому виникла необхідність у виконанні проекту;
- 2) містить інформацію про те, які обставини спонукали авторів написати проект;
- 3) демонструє, наскільки проблема виглядає важливою і значущою для читача;
- 4) показує, наскільки вона пов'язана з цілями і завданнями організації-заявника;
- 5) показує розумність масштабу робіт;
- 6) підтримується статистикою, посиланнями на авторитети у даній галузі, цитатами з ключових літературних джерел (1-5) і думками експертів;
- 7) проблема сформульована з точки зору тих, чийм потребам служить заявник, а не самого заявника;
- 8) розділ не містить голосливних тверджень;
- 9) містить мінімум наукових та інших спеціальних термінів, є прийнятним для читання і лаконічним (наскільки це можливо).

3.2.5. Цілі і завдання проекту

Цілі – це найбільш загальні твердження типу: залучити волонтерів до громадського руху, створити службу моніторингу, реалізувати право громадян на альтернативну цивільну службу.

Твердження подібного роду не можуть бути оцінені кількісно. Їх головне призначення – показати тип проблеми, з якою має справу проект. Мета будь-якого проекту – вирішення означеної проблеми.

Цілі можуть бути короткостроковими і довгостроковими. Зазвичай досягнення довгострокової мети залежить від досягнення ряду короткострокових. При двох і більше короткострокових цілях ви повинні чітко вказати, як вони пов'язані одна з одною та із довгостроковими цілями.

Грамотно сформулювати мету допомагають завдання. Необхідно домогтися того, щоб рішення всіх завдань проекту приводило до досягнення мети. Якщо це не так, то треба або додавати нові завдання або змінювати формулювання мети.

Завдання повинні бути максимально конкретними. У них по можливості повинні міститися кількісні дані про ступінь корисності проекту (показники). Показники – інструмент, що дозволяє точніше визначити і роз'яснити цілі та завдання проекту, виміряти його ефективність. Коли ми говоримо у проекті про «посилення», «поліпшення» і «збільшення» чого-небудь, то не зрозуміло, який конкретно результат дозволить вважати завдання виконаним, а проект – здійсненим. Для того щоб не бути голосливим, потрібні показники. Твердження, що ефект не можна виміряти і що ви не можете підібрати

потрібних показників, є рівнозначним визнанню, що проект не дасть помітного ефекту.

Після вирішення кожного поставленого завдання повинен з'явитися конкретний результат: доповідь про оцінку ситуації, видання книги, оформлена експозиція, знятий і змонтований відеофільм, навчений персонал, створений інтернет-сайт. Все це повинно знайти відображення в розділі «Очікувані результати».

Рекомендований обсяг розділу: 0,5-1 сторінка.

Критерії оцінки розділу «Цілі і завдання проекту»:

1) описуються передбачувані результати виконання проекту, піддаються оцінці. Мета – загальний підсумок. Завдання – конкретні кроки щодо досягнення мети;

2) з розділу зрозуміло, що буде отримано у результаті виконання проекту, які відбудуться зміни в існуючій ситуації;

3) цілі і завдання логічно впливають з постановки проблеми. Рішення задач завжди призводить до досягнення мети;

4) цілі в принципі є досяжними, результати піддаються вимірюванню;

5) з розділу зрозуміло, хто отримає користь у результаті виконання проекту;

6) вказується термін досягнення цілей;

7) мова ясна і чітка;

8) постановку завдань автори не плутають з методами їх вирішення.

3.2.6. Методи

До цього моменту ви вже розповіли передбачуваному донору про те, хто ви, над чим збираєтеся працювати і якими є ваші цілі, що дозволять вирішити проблему або пом'якшити її гостроту. В даному розділі необхідно досить докладно описати види діяльності (заходи), необхідні для отримання бажаних результатів за допомогою наявних і потрібних ресурсів.

З цього розділу читачеві має стати ясно, що буде зроблено, хто буде вчиняти дії, як, коли і в якій послідовності це буде відбуватися, які ресурси (виконавці, приміщення, обладнання та ін.) будуть залучені.

У розділі «Методи» описуються ті види діяльності або заходи, які необхідно здійснити для одержання запланованих результатів за допомогою наявних і запитуваних ресурсів.

Перед вами постає два ключових моменти:

– в чому полягає ваша стратегія?

– чому ви обрали саме її? Відповідь на це питання потребує від вас знання проектів, аналогічних вашому.

– хто ще працював над розв'язання даної проблеми у вашому районі або де-небудь ще?

– які методи застосовувалися раніше й застосовуються зараз і з якими результатами?

Ви повинні обґрунтувати ваш вибір і вказати, що буде зроблено, хто конкретно буде здійснювати діяльність, як, коли та в якій послідовності, які ресурси будуть використані.

Пам'ятайте, що фінансується не проблема, а її вирішення, обґрунтоване розв'язання – ланцюг подій, дій, заходів, підпорядкованих загальній логіці та цілям, які ведуть до вирішення проблеми.

Усі грантодавці звертають увагу не тільки на те, що ви робите, а й на те, як ви це робите: чи є у ваших діях логіка, чи спрямовані вони на поліпшення стану тієї або іншої соціальної групи, природного середовища тощо.

Слід також звернути увагу на те, чи мають запропоновані види діяльності чіткий і можливий причинно-наслідковий зв'язок із поставленими завданнями.

При розробці проекту вам потрібно уникнути двох головних крайностей:
– стереотипність проекту;
– штучна оригінальність проекту.

3.2.7. Аудиторія проекту

Аплікаційні форми і конкурсна документація найчастіше оперують двома поняттями: цільова група (target group) і бенефіціари – благоотримувачі.

Цільові групи – це групи/установи, які відчують на собі прямий позитивний вплив проекту на рівні конкретних цілей проекту.

Бенефіціари – це безпосередні адресати допомоги, інакше кажучи, певна, обмежена кількість юридичних або фізичних осіб, соціальних груп, яка отримує певні вигоди, що виникають у результаті реалізації проекту.

У цьому розділі мають бути максимально чітко зазначені кількість учасників проектних заходів, а також принципи добору.

У заявці необхідно чітко описати, хто отримає користь від реалізації проекту, хто буде безпосереднім одержувачем послуг.

Чисельність цільової групи проекту має бути обґрунтована і реальна. Вона має співвідноситися з можливостями організації та строками виконання проекту.

3.2.8. Ризики

У ході виконання проекту завжди можливими є непередбачувані зміни. На його здійснення та здатність до саморегулювання будуть впливати зовнішні фактори, які самі виходять за контрольовані рамки проекту.

Розробники проекту мають зробити припущення про умови, які не підлягають їхньому контролю (ризиками). І забезпечення правильності цих припущень є одним із найскладніших аспектів розробки проекту. У повноцінній заявці має бути відображене ретельне опрацювання цього питання.

Одна з функцій розробників проекту полягає у виявленні таких зовнішніх факторів і, по можливості, урахуванні в плані реалізації проекту механізмів, що дозволять або працювати із цими факторами, або вести

спостереження за їх впливом. Імовірність цих умов і значимість їх виконання мають бути представлені в загальній оцінці ступеня ризику проекту. Деякі з них будуть мати вирішальне значення для успіху проекту, інші ж будуть незначними.

3.2.9. Очікувані результати

Реалізація будь-якого проекту повинна показати конкретні позитивні зміни. Отже, при формулюванні очікуваних результатів розробник проекту має виходити з того, що ці результати будуть свідчити про позитивні зміни, які відбулися під впливом заходів проекту.

Розділ «Очікувані результати» має містити розподіл змісту за кількома складовими, а саме:

1) безпосередні очікувані результати, які мають бути отримані власне в результаті реалізації заходів проекту. Ці результати варто розписувати як чіткий перелік фактів, що чітко відповідають поставленим завданням і основній меті проекту. Подумайте, які результати будуть отримані при проведенні кожної конкретної дії (заходу), запишіть їх. Це дозволить вам не упустити важливі результати.

Якщо при розробці цього розділу проекту ви зазнаєте труднощів, це означає, що завдання проекту поставлені недостатньо конкретно;

2) наслідки – середньострокові результати, які є логічним підсумком комбінації безпосередніх результатів;

3) довгостроковий ефект – це свого роду прогноз на майбутнє, тобто той вплив, який буде відчуватися в суспільстві після закінчення проекту. Зазвичай організації приділяють недостатньо часу обмірковуванню цієї частини проекту, однак саме результати є критеріями оцінки ефективності проекту й демонструють, наскільки розробники розуміють, чого вони прагнуть і як будуть цього досягати.

Бажано, щоб усі результати мали кількісні або якісні показники.

Кількісний результат (що буде зроблено?) фіксує кількість зроблених послуг, учасників заходів, одержувачів конкретної допомоги, кількість випущених книг тощо.

Якісний результат (що змінилося?) має відображати позитивні зміни, які відбудуться в результаті проведення заходів, надання послуг та ін.

Опишіть всі результати, але виберіть найбільш вагомі. Пам'ятайте, що результати мають бути вимірюваними. Спробуйте відповісти, наскільки краще (більше/менше/сильніше) стало тощо. Краще навести декілька хороших і конкретних результатів, ніж множину неясних і розпливчастих.

Якщо при описі проблеми ви вказали дані, які характеризують стан справ до проекту, ви можете продемонструвати, яким чином ситуація має змінитися на краще завдяки реалізації саме вашого проекту.

3.2.10. Оцінювання.

Заявка, яка буде містити план оцінки ефективності проекту та механізм оцінки його результатів, свідчатиме, що ваша організація професійно і відповідально підходить до виконання запропонованого проекту.

По-перше, варто оцінити ступінь ефективності роботи в цілому, щоб зрозуміти, наскільки вдалося досягти поставлених цілей. Подібна оцінка називається оцінкою результатів.

По-друге, оцінка може проводитися для одержання відомостей про перебіг проекту. Це потрібно для коригування проекту безпосередньо в процесі виконання. Така оцінка називається оцінкою ходу роботи.

Вимірювані завдання готують підґрунтя для ефективної оцінки. Якщо вам складно визначити, які критерії краще використовувати для оцінки проекту, заново перегляньте мету і завдання. Ймовірно, вони недостатньо конкретні.

Багато планів оцінки проектів є суб'єктивними за своєю суттю. Суб'єктивні оцінки зазвичай говорять нам про те, що люди думають про проект, але рідко оцінюють конкретні результати його роботи. Суб'єктивізм часто впливає на оцінку результатів. Він особливо помітний, якщо ви самі оцінюєте результати своєї роботи, відчуваючи, що від очевидних гарних результатів залежить ваше подальше фінансування.

Один зі способів досягти більш об'єктивної, а найчастіше – і більш професійної оцінки полягає в тому, щоб запросити будь-яку сторонню організацію зробити оцінку за вас. Іноді можливо, щоб така організація сама запропонувала план оцінки, що може бути пред'явлено донору як частина вашої заявки. Це не тільки забезпечить більш об'єктивну оцінку, але й підвищить рівень довіри до вас.

Механізм оцінювання – це набір інструментів, за допомогою яких буде оцінюватися досягнення запланованих результатів у ході виконання проекту та після його закінчення.

Загальна ефективність проекту складається з декількох складових, головними серед яких є економічність і результативність.

Економічність – це міра прояву господарності. Вимірювання економічності відбувається шляхом співставлення витрат і отриманих продуктів та результатів. Наприклад, витрати на видання одного примірника довідника для жителів та витрати на підвищення рівня знань і вмінь одного службовця, який бере участь в проекті, потрібно зіставити із покращенням рівня обслуговування населення. Це дасть змогу оцінити те, як отриманий ефект від реалізації проекту співвідноситься зі здійсненими витратами.

Результативність – це міра змістовності проведених заходів.

Результативність вимірюється рівнем того, які заплановані результати проекту були досягнуті, наскільки вони є стабільними, а також як вони впливають на оточення. Хороший проект результативно і надовго вирішує проблеми, з приводу яких він реалізовувався, та має позитивний вплив на своє оточення.

Життєздатність проекту / подальше фінансування. Подальше фінансування – ще одна важлива складова проекту. Жоден донор не прагне фінансувати вас постійно. Організація, яка вирішить підтримати ваш проект, хоче з самого початку мати гарантію того, що діяльність, яку ви розпочали, продовжиться й після закінчення проекту (хоча деякі види діяльності, якщо з їхньою допомогою були успішно досягнуті цілі, можуть припинитися або значно змінитися у міру зміни ситуації).

Донори зазвичай бажають знати, звідки ви візьмете кошти після закінчення періоду надання гранту. Запевнень, що ви будете прагнути знайти нового донора, недостатньо. Ви повинні представити план, який переконає донора, що ваша організація має (або одержить) досить коштів для продовження реалізації проектних завдань після закінчення строку гранту. Дійсно, якщо вже зараз ви обмежені в коштах, то що буде, коли ваш проект буде запущено? Може статися, що нинішнє фінансування не піде вам на користь, якщо наступного року вам буде потрібно запитувати ще більші суми, ніж нинішнього.

Пам'ятайте, найкращий план майбутнього фінансування – це план, який не вимагає подальшої підтримки від донора.

В іншому випадку подумайте над відповідями на питання: які існують негрантові джерела фінансування після закінчення проекту; чи знайдуться місцеві приватні або державні установи, які готові продовжити фінансування, якщо ваш проект виявиться успішним; чи можете ви одержати письмове підтвердження такої готовності; чи здатний сам проект дати необхідні кошти, наприклад за рахунок плати за послуги, що надаються в рамках проекту, забезпечення клієнтів інформацією тощо; чи не готовий хто-небудь оплачувати послуги, що виконуються вами, за ваших клієнтів.

3.2.11. План реалізації проекту

Одним із показників якості проекту є коректність планування і розташування за часом заходів та інших дій, з яких він складається. Тому проект не просто має містити графік заходів, які до нього входять, але й бути досить насиченим (проте не надмірно).

Спочатку розкладіть кожний проектний захід на достатню кількість складових (дій), які потім треба співвіднести між собою, щоб установити:

- послідовність – в якому порядку мають відбуватися ці дії?
- залежність – чи залежить дія від початку або завершення будь-якої з інших дій?

Найкращим чином це може бути продемонстровано на такому прикладі. Будівництво будинку зводиться до декількох окремих, але взаємозалежних дій: риття котловану та закладка фундаменту; зведення стін; установка дверей і вікон; оштукатурювання стін; монтаж даху; прокладка водопроводу та каналізації.

Послідовність регламентує риття котловану та закладку фундаменту раніше зведення стін, тоді як залежність полягає в тому, що не можна починати установку дверей і вікон до того, як стіни досягнуть певної висоти,

або в тому, що не можна закінчити оштукатурювання, перш ніж повністю не проведені водопровід і каналізація.

У випадку коли дії, не пов'язані між собою, мають виконуватись однією і тією самою особою, між ними також виникає залежність (наприклад, не можуть одночасно проходити два навчальні семінари, в яких задіяний один і той самий тренер).

Деякі донори вимагають згрупувати всі дії в етапи, при цьому вони об'єднуються послідовно (як за часом виконання, так і за змістом діяльності).

Кожний етап має бути чітко позначений у часі:

- а) наводяться початок і закінчення етапу;
- б) визначається загальний час, необхідний на його реалізацію.

3.2.12. Робочий план (графік) здійснення проекту

Робочий план (графік) здійснення проекту пояснює кожен його фазу або головний елемент виконання, щоб експерт міг зрозуміти, який підхід будуть застосовувати ваші штатні працівники та добровольці, і як вони будуть виконувати проект. Графік, який показує, що і коли ви будете виконувати, тільки додасть ясності вашій заявці.

Отже, етапами підготовки графіка дій є:

- 1) визначення переліку основних дій;
- 2) розбивка основних дій на окремі здійсненні завдання;
- 3) визначення послідовності та взаємозалежності дій і завдань;
- 4) оцінка початку, тривалості й завершення кожної дії й кожного завдання;
- 5) визначення показників ходу виконання проекту або віх, за якими може проводитися оцінка виконання;
- 6) визначення професійного досвіду, необхідного для проведення заходів і виконання завдань;
- 7) розподіл завдань серед учасників команди проекту.

3.2.13. Звітність і бюджет

Підготовка та подання звітів є важливою частиною будь-якого проекту. У заявці на грант має бути зазначено частоту подання звітів, а також ким вони будуть представлені і яку форму будуть мати. Необхідно вказати вид звітів, наприклад регулярні чи остаточні звіти.

Запросіть у донора вимоги до форми звітності, підтримуйте тісний контакт із донорами електронною поштою, телефоном та іншими засобами. Видатки на це залежать від обсягів проекту. Не має значення періодичність ведення звітів - вони ведуться щомісяця або щорічно. У будь-якому разі ваш звіт має відображати рівень здійснення проекту. В іншому випадку наведіть причини невиконання.

При розгляді заявок експертна рада конкурсу в першу чергу звертає увагу на:

- загальну вартість проекту;

- запитувані кошти;
- внесок самої організації у витрати з його реалізації;
- залучені кошти спонсорів тощо.

Різні донори висувають різні вимоги до складання бюджету. Приватні фонди зазвичай запитують менш докладні відомості, ніж державні установи. Тому перед розробкою бюджету проекту уважно перечитайте вимоги донора до його складання. Знайте, що бюджет вашого проекту буде найретельніше досліджуватися за декількома позиціями, а саме:

- відповідність вимогам донора (анкета, форма таблиці, валюта обрахування та ін.);
- відповідність зазначених сум витрат з різних видів робіт реальному стану справ і цінам на даний момент;
- ступінь фінансової участі здобувача гранту стосовно запитуваної суми (розмір власного внеску);
- співвідношення витрат на адміністративні видатки та прямі витрати з реалізації проекту тощо. Плануючи бюджет, корисно заглянути в розділи «Мета і завдання» та «Методи» для вироблення оптимального плану. Наприклад, програма, що не вимагає оплачуваних працівників для свого виконання, буде дешевшою, ніж програма з постійним штатом. Усякий бюджет має опиратися на мету і завдання та запроповану методологію. У контексті проекту складіть список необхідних посад, використовуваного обладнання, транспортних видатків та ін. Це важливо врахувати, інакше може виявитися, що бюджет і проект не збігаються.

Дуже часто проектант ставить донорським організаціям запитання про суму, на яку вони можуть розраховувати при розробці бюджету свого проекту. У принципі, бюджет проекту має автоматично впливати з того, що ви плануєте здійснити.

Однак найчастіше донорські організації лімітують межі гранту, указуючи максимально, а іноді й мінімально можливі суми. У випадку, якщо можливий розмір гранту вже зазначений, вам необхідно привести у відповідність масштаби вашого проекту та обсяг виконуваних завдань із зазначеною сумою.

Пам'ятайте, що максимально можливий розмір гранту не означає, що вам необхідно розрахувати бюджет, виходячи з усієї зазначеної суми. Потрібно дотримуватися балансу між реальними фінансовими потребами вашого проекту та можливостями й бажаннями донора.

Як правило, бюджет проекту складається із трьох основних частин: оплата праці, основні витрати та непрямі витрати.

3.2.14. Оплата праці

1.1. Заробітна плата

Це виплати штатним працівникам організації, які будуть працювати повний або неповний робочий день над реалізацією саме цього проекту. Не всі донорські організації ліберально ставляться до цієї статті бюджету. Часто перевагою користуються такі проекти, в яких оплата праці здійснюється за

рахунок організації, що буде реалізовувати проект, або проект здійснюється на громадських засадах (для з'ясування цього радимо вам вивчити філософію надання грантів донором).

Нарахування здійснюються згідно з чинним законодавством країни, де буде реалізовуватися проект.

Для чого необхідно вказувати повну суму й частину, внесену за рахунок інших ресурсів? Є декілька причин. Для донора важливо знати, що ви вносите свій матеріальний внесок, крім проведення робіт з проекту. Насамперед, це дає можливість оцінки того, чи має ваша організація будь-які ресурси для продовження виконання робіт після завершення фінансування.

Ваші ресурси (добровольці, працівники, приміщення, устаткування, заробітна плата та ін.) дають можливість грантодавцю зменшити витрати на ваш проект і направити кошти на інші проекти. Пам'ятайте, що особистий матеріальний внесок організації для донора є найкращою гарантією ваших намірів довести проект до кінця. Матеріальний внесок з інших джерел фінансування свідчить про зацікавленість інших організацій у реалізації цілей вашого проекту, а також про ваші організаційні здібності фандрайзера (тобто спеціаліста із залучення коштів).

1.2. Гонорари і контракти

У цьому розділі вказуються витрати на оплату праці тих людей, або організацій, які залучаються для виконання окремих дій за проектом. Як правило, це відбувається, коли самі організатори проекту не в змозі виконати певні види робіт. Наприклад: бібліотека підключається до мережі Інтернет. Для інсталяції обладнання та програмного забезпечення наймається інженер-програміст або провайдерський вузол.

Для здійснення оплати укладається договір підряду або контракт на реалізацію робіт, а після завершення складається акт приймання робіт.

3.2.15 Основні витрати

Обладнання

У цьому розділі наводиться список обладнання, необхідного до придбання або оренди, для використання його при реалізації проекту. Намагайтеся вказувати доцільне обладнання із зазначенням його технічних характеристик.

У розділі «Обладнання» вказуються лише ті матеріальні кошти, які будуть внесені до реєстру основних коштів організації (поставлені на її баланс), зокрема офісна оргтехніка, меблі та ін.

Обов'язково попередньо з'ясуйте, чи заохочується донором оренда обладнання або віддається перевага його придбанню.

Матеріальне забезпечення

У цей розділ вписують видаткові матеріали, зокрема канцелярські предмети, реактиви, тонери, картриджі тощо; при зазначенні обладнання та матеріального забезпечення наводиться ціна одиниці, їх кількість і загальна вартість.

Відрядження і транспортні видатки

Включайте сюди всі видатки, пов'язані з поїздками. Розписується кожна поїздка із зазначенням маршруту руху, вартості квитків в обидва кінці, кількість днів, число осіб, що відряджаються, сума добових видатків і витрат на проживання. Не пишіть відразу значні суми без відповідного уточнення, щоб не викликати у донорської організації зайвих питань. Добові видатки припустимі лише в рамках, визначених відповідно до чинного законодавства України.

Пам'ятайте, що у разі успіху на керівника проекту та головного бухгалтера можуть чекати щонайменше два відрядження – на підписання договору з донором та підсумкове звітування.

Інші видатки

У цьому розділі вказуються видатки, котрі не увійшли до попередніх категорій. Наприклад, можуть бути включені видатки з проведення семінарів, конференцій, поліграфічні послуги, оплата послуг зв'язку, оренда приміщення, оплата комунальних послуг, придбання літератури тощо.

Якщо проектом передбачається проведення семінару або конференції, то обов'язково має бути розроблено програму заходу, визначені спікери тощо.

Якщо проектом передбачається придбання літератури або електронних носіїв інформації, то необхідно навести список з даними про назву, автора, кількість примірників, ціну за одиницю та загальну вартість.

3.2.16. Непрямі витрати

У цьому розділі, як правило, вказуються витрати, безпосередньо не пов'язані з будь-якою конкретною діяльністю за проектом, але необхідні для нормального функціонування організації та успішного виконання її завдань. Далеко не всі донорські організації погоджуються оплачувати непрямі витрати.

Уточніть, які правила та стандарти фінансування існують у донорських організаціях перед тим, як вимагати компенсації цієї статті витрат.

3.2.17. Додатки

До додатків звичайно належать три типи документів:

- 1) відомості про організацію (обов'язково);
- 2) відомості про виконавців (обов'язково);
- 3) додаткові матеріали (бажано).

Відомості про організацію.

У цьому розділі ви повинні підкріпити вашу надійність, здатність реалізувати проект і пояснити, чому саме ваша заявка заслуговує на підтримку та вибір грантодавця.

Вам належить дати максимально можливо повний опис «літопису успіхів і перемог» вашої організації. Відомості мають бути складені в «західному» варіанті виконання, тобто в зворотному напрямку: від нинішнього стану – до процесу створення організації. Добре, якщо ви надасте список організацій-донорів, з якими вже співпрацювали, список виконаних проектів і дати їх реалізації. У тому випадку, якщо попередні

проекти тематично були зовсім в іншому руслі щодо нинішнього, тоді вносити їх до зазначеного списку не обов'язково.

Варто додати кілька зразків вашої попередньої діяльності (брошури, відгуки в ЗМІ, листи від вдячних бенефіціарів тощо).

Листи підтримки або рекомендації мають бути написані в довільній формі компетентними щодо теми проекту особами та містити обґрунтування необхідності фінансування вашого проекту, його короткий опис, показувати грантодавцю, наскільки важливим є пропонуваній проект, а також давати характеристику керівника проекту як особи, що здатна реалізувати завдання проекту. Наприкінці листа вказується адреса і телефон особи, яка рекомендує.

Корисно мати кілька листів підтримки від попередніх донорів, ваших організацій-партнерів, органів влади тощо.

Якщо у своєму проекті ви згадали про інші організації, які будуть вам сприяти в реалізації проекту або надавати будь-яку технічну, матеріальну, моральну, фінансову й іншу допомогу, то вам необхідно надати на офіційному бланку цієї організації відповідну довідку. В ній організація має повідомити, що вона дійсно ознайомлена з проектом, вважає його актуальним і виділяє виконавцям проекту конкретні кошти або надає іншу допомогу. Такий лист підписується керівником організації, її головним бухгалтером і візується круглою печаткою організації.

Зверніть увагу в черговий раз, що перевагою користуються ті проекти, які для своєї реалізації залучають додаткові джерела фінансування.

Відомості про виконавців.

До проекту варто додати список його безпосередніх виконавців. Керівник проекту, бухгалтер і асистент (менеджер проекту) мають бути працівниками вашої організації. Практично всіх інших (консультантів, фахівців, лекторів та ін.) ви можете залучати з інших організацій.

Резюме кожного учасника проекту також має бути виконане в «західному» варіанті, тобто від нинішнього становища до початку трудової діяльності. Добре, якщо серед осіб, залучених до участі у вашому проекті, будуть відомі особистості – фахівці з якихось питань або люди, яких в організації-донорі знають із позитивної сторони.

Якщо в проекті беруть участь багато виконавців з різних організацій, бажано навести схему організації роботи (далі – орг.схема).

На орг.схемі графічно представляється організаційна структура проекту. Зі схеми має бути зрозуміло, хто ким в організації (-ціях) керує, хто у кого в підпорядкуванні, хто з ким взаємодіє. Схема має бути нескладною і наочною.

При складанні орг.схеми відповідайте на такі запитання:

- хто відповідає за всі роботи з проекту?
- хто відповідає за конкретні розділи робочого плану?
- як розподілені заходи й обов'язки між представниками вашої організаціями та іншими співвиконавцями?
- ким і як буде здійснюватися контроль над виконанням робіт?
- хто кому підзвітний?

Додаткові матеріали.

Якщо організація-донор дозволяє подати разом з проектом будь-які додаткові матеріали (можуть бути обмеження не більше 2-3-х сторінок), оберіть краще з наявного та додайте (наприклад, листи подяки від органів влади або організацій-бенефіціарів тощо).

Якщо організація-донор не передбачає розгляд додаткових матеріалів від здобувачів – все одно додайте наявне! Тільки матеріали мають бути дуже якісними. Додаткові матеріали мають бути лише найнеобхідніші. Експерти не оцінюють якість проекту за його обсягом, тому заощаджуйте кошти на папір і поштові відправлення.

РОЗДІЛ 4. ЧЕТВЕРТИЙ КРОК ДО ГРАНТУ: ОБИРАЄМО ФОНД

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ФІНАНСУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРОЕКТІВ УКРАЇНСЬКИХ ВЧЕНИХ

АГЕНЦІЯ ШВЕЦІЇ З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (SWEDISH INTERNATIONAL DEVELOPMENT AGENCY (SIDA))

Контактна інформація:

H Sveavagen 20 Stockholm, Sweden S-105 25

Tel: (1-460) 8-698-5283, 698-5052

E-Mail: [mfo\(a\)sida.se](mailto:mfo(a)sida.se)

Web: www.sida.org

Контактна особа: Elsa Hastad

Мета та діяльність в Україні

Шведський парламент встановив чотири специфічні цілі, яких необхідно досягти під час співпраці з країнами Центральної та Східної Європи:

- розвиток загальної безпеки;
- культура демократії;
- підтримка стійкої економіки під час перехідного періоду;
- підтримка стійкого розвитку навколишнього середовища.

Швеція співпрацює з країнами Центральної та Східної Європи, а також п'ятьма центральноазіатськими країнами колишнього Радянського Союзу. Відділ Центральної та Східної Європи (Sida-East) відповідає за більшість програм у регіоні, але є й інші відділи, наприклад Відділ з гуманітарної допомоги та співпраці з неурядовими організаціями (СЕКА). Більш детальна інформація розташована на веб-сторінці програми.

АМЕРИКАНСЬКА РАДА ЗІ СПІВРОБІТНИЦТВА В ГАЛУЗІ ОСВІТИ ТА ВИВЧЕННЯ МОВ

(AMERICAN COUNCILS FOR INTERNATIONAL EDUCATION
ACIR/ACCELS)

Контактна інформація:

American Councils, Дніпро

49044, м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 35, корп. 5, кімн. 31

Тел./факс: (0562) 45-23-40

E-mail: accels@email.dp.ua

Мета та діяльність в Україні:

Американська Рада адмініструє програми обміну студентами вищих навчальних закладів, викладачів, науковців.

(Muskie/FSA Graduate) – програма розрахована на навчання на рівні аспірантури в американських університетах за напрямками: управління у бізнесі, економіці, освіті, охороні природи, міжнародні відносини, журналістика / засоби масової інформації, **право**, бібліотечна справа та інформатика, громадське управління, охорона здоров'я, суспільна політика. Програма розрахована на навчання від одного до двох років з отриманням ступеня магістра у провідних американських університетах.

Додаткова інформація:

Заснована в США у 1974 р., організація American Councils for International Education – ACTR/ACCELS розпочала свою роботу в Україні у 1992 р. Програми American Councils фінансуються урядом США та проводяться на відкритій конкурсній основі. Знання англійської мови є обов'язковим. За анкетами та інформацією слід звертатися до найближчого офісу American Councils у Вашому регіоні.

ФОНД АРТУРА Б. ШУЛЬЦА

(SCHULTZ, ARTHUR B. FOUNDATION)

Контактна інформація:

P.O. Box 72775 Incline Village, NV 89452 USA

Tel: (702) 831-5104 Fax: (702) 831-6301

E-mail: abs(o)absinvest.tahoe.nv.us

Контактна особа: Arthur B. Schultz, Tr. Or Eric B. Schultz, Tr.

Мета та діяльність в Україні: Фонд фінансує соціальні та спрямовані на оточуюче середовище підприємницькі ініціативи в країнах, що розвиваються та мають вільний ринок. Фонд також підтримує зусилля, спрямовані на посилення світового порозуміння за допомогою діалогу в країнах, які різняться історично, етнічно та культурно. Фонд фінансує проекти, які зближують людей та допомагають у пошуку спільних мирних рішень.

Види підтримки: кошти на регулярні інвестиції задля підтримки діяльності організації, обладнання, загальна підтримка.

Додаткова інформація:

Форма заявки: Лист-запит має містити таку інформацію:

- стислу інформацію про вашу організацію, її місію та цілі;
- стислий огляд діяльності або проекту, для якого висилається запит, включаючи опис ваших цілей та очікувань;
- повну суму необхідного фінансування, суму, яку очікується отримати від Фонду, та інформацію про інші джерела фінансування.

Перше звернення: лист, факс або електронний лист. Не використовувати пластикові папки. Кількість примірників заявки: 1.

ФОНД БРАТІВ РОКФЕЛЛЕРІВ
(ROCKEFELLER BROTHERS FUND)

Контактна інформація:

437 Madison Ave. 37th Fl New York, NY 10022-7001 USA

Tel: (212) 812-4200 Fax: (212) 812-4299

E-mail: rock@rbf.org

E-mail для річного звіту: anreport@rbf.org

Web: www.rbf.org

Контактна особа: Benjamin R. Shute, Jr., Secy.-Treas

Мета та діяльність в Україні:

Підтримка в США та за кордоном розробки нових ідей, підготовки лідерів та заохочування різних організацій до взаємопорозуміння та співпраці; попередження вичерпування природних запасів, мілітаризації, протекціонізму та ізоляції, які загрожують подальшому співробітництву, торгівлі та економічному розвитку.

Програмні галузі: світова безпека, в тому числі проблеми, що стосуються міжнародних відносин, розвитку, торгівлі та фінансів; підтримка неприбуткового сектору як на національному, так і міжнародному рівні; освіта; мистецтво та культура; здоров'я.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм: перегляд запитів здійснюється впродовж року.

Розмір фінансової підтримки: \$25 000-\$300 000.

Види підтримки: конференції та семінари, консультаційні послуги, постійна підтримка, заохочення внесків від персоналу, загальна або функціональна підтримка, стажування, розробка програм, оцінка програм, інвестування та кредитування програм фонду, додаткове фінансування (за наявності інших спонсорів), початкові кошти, технічна допомога.

Обмеження: не передбачено надання грантів окремим особам (на академічні дослідження, навчання в магістратурі, написання книжок і дисертацій) або на придбання землі чи фінансування будівництва.

Потенційний іноземний одержувач гранту повинен задовольняти умову Фонду, що його проект, підтриманий Фондом, буде вважатися добродійним або освітянським.

Одержувач гранту повинен також брати участь у роботі, яка відповідає вимогам Фонду.

Процедура подання пропозиції:

Форма заявки – вільна. Лист-запит (не більше 2-3 сторінок) повинен містити стислий опис проекту або організації, якій потрібна підтримка, та їх відношення до програми Фонду, інформацію про головних членів команди, короткий огляд бюджету та зазначення суми, яка вимагається від Фонду.

Листи-запити приймаються тільки англійською мовою. Вони повинні бути адресовані Бенджаміну Р. Шуту, мол., секретарю офісу Фонду (Benjamin R. Shute, Jr., Secretary).

Кількість примірників заявки: 1.

Дати засідання Правління: березень, червень, жовтень і грудень.

Строк повідомлення про рішення: 3 місяці.

Проекти здебільшого реалізуються у Східній Азії, Центральній та Східній Європі або в США.

Видання: річний звіт (містить правила написання заявок), список наданих грантів, звіти, присвячені окремим подіям; інформаційна брошура.

З 1940 року фонд надав гранти на суму більше за \$461 479 167.

ФОНД БРЕДЛІ

(BRADLEY FOUNDATION)

Контактна інформація:

P.O. Box 510860 Milwaukee, WI53203-0153 USA

Web: www.bradleyfdn.org

Контактна особа: Mr. Michael S. Joyce, President

Мета та діяльність в Україні:

Виховання почуття громадянства: проекти можуть стосуватися будь-якої сфери громадського життя (економіка, політика, культура, громадянське суспільство), проте вони повинні пропагувати поняття громадянства ширше, ніж основні ідеї щодо голосування та виборів. Як приклад можна навести проекти, що демонструють більш активну участь громадян у суспільному житті, дослідження у сфері політики, академічні дослідження та проекти у сфері засобів масової інформації.

Обмеження: не передбачено грантів окремим особам, регулярні інвестиції задля підтримки діяльності організації (endowment funds) та будівництво.

Останній термін подання аплікаційних форм: заявки треба подавати щороку до наступних дат: 1 грудня, 1 березня, 1 липня, 1 вересня.

Розмір фінансової підтримки: \$100-\$550000.

Додаткова інформація:

Процедура подання пропозицій

У процесі подання заявки необхідно зробити два кроки:

1) лист-запит невеликого обсягу, де міститься опис організації-претендента на грант та опис пропонованого проекту;

2) якщо Фонд вирішить, що проект відповідає інтересам програми, заявнику буде запропоновано звернутися із заявою. Вона має містити:

- короткий і чіткий опис проекту;
- цілі та значення проекту;
- кваліфікацію організації та осіб, що беруть участь у здійсненні проекту;
- бюджет проекту;
- суму, на яку подано заявку до Фонду;
- інші джерела підтримки.

За більш детальною інформацією слід звертатися до веб-сторінки програми.

СВІТОВИЙ ФОНД ВЕЛЕСА
(WALLACE GLOBAL FUND)

Контактна інформація:

1990 M Street, NW, Suite 250 Washington, DC 20036 USA

Tel.: (202) 452-1530 Fax: (202) 452-0922

E-mail: tkroll@wgf.org

Web: www.wgf.org

Мета та діяльність в Україні:

Місія Світового фонду Велеса – каталізувати та посилити необхідний прогрес у всьому світі стосовно покращення життя суспільства.

Програмні галузі:

- завчасна стабілізація росту людського населення;
- спільна та відповідальна економіка, соціальне управління та управління навколишнім середовищем;
- значні зміни в світових питаннях виробництва та споживання.

Сфери інтересу:

- політичні дослідження та діяльність на світовому та регіональному рівнях;
- співпраця громадського та приватного секторів;
- взаємодія між неурядовими організаціями;
- універсалізація ринкових механізмів.

Останній термін подання аплікаційних форм: грантові пропозиції приймаються та розглядаються протягом року.

Розмір фінансової підтримки: середній розмір гранту – \$50,000 (розміри грантів коливаються від \$2,000 до \$400,000).

Обмеження: Фонд не підтримує діяльність, яка поширюється лише на одну країну. Гранти не надаються приватним особам, університетам, прибутковим організаціям на пожертви, проекти, які передбачають накопичення коштів, стипендії, проведення конференцій, видавництво книг і журналів, подорожі (в тому числі й ті, які стосуються проекту).

Фонд не підтримує кіно- та відеопроєкти, діяльність окремих кандидатів політичних осередків.

Додаткова інформація: Світовий Фонд Велеса підтримує проекти, які лежать поза межами традиційних програм, проте які, на думку Фонда, сприяють всезагальному прогресу. Фонд підтримує інноваційні проекти світового значення, які направлені на покращення громадської свідомості через ЗМІ та засоби комунікації, заохочують міжнародне співробітництво та/або посилюють інституційний розвиток установ.

Перевага надається проектам, які ведуть до широких політичних змін або тих, які залучають нові громадські або приватні ресурси. Фонд підтримує ініціативи, які використовують ринкові механізми для досягнення майбутньої фінансової стабільності.

Фонд заохочує проекти, які залучають до співпраці декілька НУО, та ті ініціативи, які залучають джерела громадського та приватного секторів. Фонд підтримує ініціативи, які мають спільні цілі в галузі захисту навколишнього середовища. Фонд Велеса шукає ініціативи, які покращують життя жінок та їх сімей і прискорюють зростання населення.

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД "ВІДРОДЖЕННЯ" (INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION)

Контактна інформація:

04053, м. Київ, вул. Артема, 46 (для листування)

04053, м. Київ, пров. Бехтеревський, 13-а (відділ програмно-організаційного забезпечення)

Тел.: (044) 461-9709, 461-9500, 216-3307 Факс: (044) 216-7629

E-Mail: irf@irf.kiev.ua

Web: www.irf.kiev.ua

Мета та діяльність Фонду «Відродження» в Україні:

Міжнародний фонд "Відродження" (МФВ), який є однією з перших добродійних організацій, створених для сприяння розвитку відкритого й демократичного суспільства в Україні, фінансує проекти в галузі освіти, культури, видавничій та інформаційній сферах, охорони здоров'я, соціальній сфері, сприяє досягненню прозорості й відкритості законодавства та управління державою, створенню реальних умов для забезпечення впливу громадськості на державну політику, розвитку та зміцненню незалежних засобів масової інформації, становленню громадянського суспільства, інтеграції громад національних меншин, та забезпеченню міжнародного миру та толерантності.

Програмні галузі: двічі на рік МФВ оголошує в пресі конкурси за такими програмними напрямками: "Громадянське суспільство"; "Інформаційні програми"; "Освіта"; "Культура"; "Охорона здоров'я".

Для участі у конкурсі потрібно подати до відділу програмно-організаційного забезпечення МФВ заявку за встановленою формою і в терміни, що вказуються в оголошеннях.

До уваги учасників конкурсів!

Комплект інформаційних матеріалів та апікаційні форми за конкурсом можна отримати особисто або звичайною поштою (попередньо надіславши Ваш запит менеджерів відповідної програми) за адресами:

- в офісах МФВ у м. Києві

- на веб-сторінці МФВ

- у регіональних представників МФВ – організацій-учасників "Мережі партнерства" за адресами: м. Дніпро, вул. Ширшова, 4, кімн. 16, тел. (0562) 37-56-82, 37-07-77, Благодійний фонд "Стимул", Інтернет: <http://www.bfstimul.dp.ua> Електронна пошта: bfstimul@optima.com.ua; м. Запоріжжя: пр. Леніна 162, к. 524, тел. (0612) 13-89-38. Для листів:

м. Запоріжжя, 69000, а/с 1332, Запорізький ресурсний центр для громадських організацій, електронна пошта: rc@ngonet.comint.net.

Додаткова інформація:

МФВ було засновано у 1990 році. Відтоді МФВ підтримує громадські ініціативи, закладаючи підвалини і створюючи умови для прогресивної трансформації суспільства.

Міжнародний Фонд "Відродження" є частиною міжнародної мережі фондів Джорджа Сороса. Ця мережа складається з національних і регіональних фондів у понад тридцяти країнах світу, переважно в Центральній та Східній Європі, а також на території колишнього Радянського Союзу.

МФВ є юридичною особою, яка діє відповідно до чинного національного законодавства. Фонд скеровує фінансову підтримку ініціативам українських громадян. Варто зазначити, що МФВ – це національна громадська організація, яка визначає свою довгострокову та щорічну стратегію, погоджуючи плани, схвалені Правлінням Фонду, із загальною стратегією всіх мережових програм Інституту відкритого суспільства. Як недержавна організація (НДО), що перебуває під громадським контролем, МФВ визначає свою стратегію незалежно від державних структур та урядів іноземних держав-донорів. Пріоритети Фонду визначаються Правлінням та Програмними Радами, до складу яких входять авторитетні громадські діячі українського суспільства, фахівці в тих галузях, у яких Фонд здійснює свою діяльність: громадянське суспільство, освіта, культура, ЗМІ, державне управління, охорона здоров'я та ін. Програмні ради – це спеціалізовані органи, які визначають напрямки підтримки громадських ініціатив, а також переможців конкурсів МФВ.

Фонд зацікавлений у децентралізації добродійної підтримки шляхом залучення якнайширшого кола клієнтів з регіонів України. Отже, Програмні Ради включають представників з усієї країни.

Правління Фонду є головним громадським органом МФВ, а відтак формує стратегію діяльності всієї організації.

Методи діяльності МФВ в Україні подібні до методів, які використовують організації, підтримані Джорджем Соросом, в інших країнах. Однак їх пристосовано до українських умов, оскільки МФВ – це українська громадська добродійна організація.

Фінансова база МФВ складається з приватних внесків, які забезпечує фінансист-філантроп Джордж Сорос. Деякі з програм МФВ здійснюються спільно з українськими, міжнародними та іноземними донорськими організаціями, що працюють в Україні

Звертаємо вашу увагу, що:

- заявки розглядаються адміністрацією фонду та Програмною Радою напряму;
- учасники конкурсів, чії заявки підтримані рішенням Програмних Рад, готують проект. Про форму та термін подання проектів учасників повідомляють одночасно з листом-відповіддю на заявку;

- проект розглядається адміністрацією фонду, після чого Програмна Рада напряму робить висновки щодо підтримки-відхилення всіх проектів, в тому числі і з регіональних відділень МФВ (тих, що отримали позитивну оцінку від програмної адміністрації/Координаційної Ради регіонального відділення);
- рішення щодо фінансування проектів-переможців приймає Правління МФВ;
- про результати розгляду заявок/проектів аплікантів повідомляють у письмовому вигляді;
- матеріали, подані на конкурс, не повертаються;
- рішення конкурсних комісій остаточне і перегляду не підлягає;
- після встановлених термінів заявки/проекти не приймаються.

ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ УРЯДУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

(DEPARTMENT FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT (DFID))

Контактна інформація: Вул. Десятинна, 9 Київ 01025, Україна

Тел: (044) 462-0011 Факс: (044) 462-0013

Web: www.britemb-ukraine.net

Контактна особа:

Катерина Андрущенко, координатор програми

Мета та діяльність в Україні: Британський урядовий департамент є відповідальним за сприяння міжнародному розвитку та зниження рівня бідності. Метою діяльності є впровадження проектів у різних сферах економіки, включаючи сільське господарство, фінансовий сектор, управління, розвиток малого та середнього бізнесу. Сфери інтересу: налагодження партнерських стосунків з органами державного управління на національному, обласному, районному рівнях, а також співпраця з організаціями, націленими на розвиток громадськості.

Розпочинаються нові програми з питань державного управління, державного фінансування, розвитку підприємств, захисту навколишнього середовища, соціального захисту, розвитку громадянського суспільства. Фонд працює у Києві, Харкові, Львові і Одесі. Використовує регіональні проекти як пілотні програми для впливу на прийняття рішень на центральному рівні та для використання міжсекторних зв'язків.

Програмою малих грантів опікується відомство посла Великобританії в Україні. Програма створена для підтримки малих проектів з розвитку та тих, які залучають широке коло громадськості, розвитку соціальної сфери, захисту навколишнього середовища, питання повноважень, зайнятості, самопомоги.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм: без визначених строків подання.

Розмір фінансової підтримки: програма малих грантів – до 25000 фунтів.

Процедура подання пропозиції:

Гнучка схема роботи: без стандартної форми заявки. У листі повинна бути така інформація: назва проекту, мета проекту, завдання, діяльність, команда людей (організація), які втілюватимуть проект (включаючи історію організації), контактна особа, розподіл обов'язків, партнерська організація у Великобританії (якщо є), чітке підтвердження залучення місцевої громади/органів влади, календарний план роботи, бюджет (має бути відображений внесок місцевої громади у будь-якій формі (грошовій або негрошовій), загальна вартість проекту та сума гранту, яку організація планує отримати за програмою Департаменту). Якщо організація планує впровадити проект протягом більше одного фінансового року (1 квітня – 31 березня), вам необхідно буде представити розподіл очікуваних витрат за кожним фінансовим роком.

ДЖЕЙ-СІ ДОУНІНГ ФОНД (J.C. DOWNING FOUNDATION)

Контактна інформація:

PMB 422 10755 Scripps Poway Pkwy Ste F San Diego, CA 92131-3924 USA

Web: www.jcdowning.org

Контактна особа: Stuart A. Winkelman, Director

Мета та діяльність в Україні:

Фонд Джей-Сі Доунінг підтримує інноваційні зусилля та оригінальні проекти, які пропонують далекосяжні широкі результати.

Фонд надає гранти кваліфікованим неприбутковим організаціям, які мають чітко виражені потреби у фінансуванні – часто фінансування надається на ранніх етапах розвитку проекту.

Програмні галузі:

- Освіта та розвиток людства.
- Дослідження навколишнього середовища та заповідники.
- Мистецтво. Спорт та атлетика.
- Технології та комунікація.

Додаткова інформація:

Останній термін подання апікаційних форм: не існує часових обмежень для подання заявок.

Розмір фінансової підтримки: не існує обмежень на отримання коштів. Зазвичай нагороди складають від \$5,000 до \$50,000.

Обмеження: не фінансуються проекти, які не відповідають програмним зацікавленостям Фонду.

Процедура подання пропозиції:

Всі грантові пропозиції мають подаватися в двох екземплярах та супроводжуватися конвертом з маркою та зворотною адресою. Апікаційні форми, заповнені факсом, електронною поштою або без конверта з маркою та зворотною адресою, розглядатися не будуть. Через те, що галузі

фінансування перебувають під постійним переглядом, перед тим, як податися на грант, Фонд рекомендує спочатку подати лист-заявку. Будь ласка, перед тим, як подаватися на грант, уважно прочитайте вимоги Фонду. Лист має дати змогу Раді Директорів з'ясувати, чи відповідає проект вимогам, чи потрібно його виносити за рамки вимог. В листі надайте інформацію про цілі проекту та вкажіть, як наданий грант допоможе їх здійснити. За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до веб-сторінки програми.

ДЖЕНІФЕР АЛЬТМАН ФОНД
(JENIFER ALTMAN FOUNDATION)

Контактна інформація: P. O. Box 29209, San Francisco CA 94129 USA

Tel: (1-415) 561-2182 Fax: (1-415) 561-6480

E-mail: info(5)jaf.org

Web: www.jaf.org

Контактна особа: Eleni Sotos, JAF Program Associate & Grants Manager.

Мета та діяльність в Україні:

Фонд Дженіфер Альтман є приватною фундацією, діяльність якої спрямована на забезпечення належного соціального та екологічного майбутнього через проведення спеціальних програм у таких галузях, як охорона здоров'я, через контроль стану навколишнього середовища, фізичне та психічне здоров'я та соціальне забезпечення дітей.

Сьогодні робота фонду спрямована (на міжнародному та національному рівнях), головним чином, на підтримку руху поінформованих громадян за охорону здоров'я через контроль стану навколишнього середовища.

Програмні галузі:

Фонд сприяє розвитку міжнародної мережі неурядових організацій, яких непокоїть проблема здоров'я через стан навколишнього середовища.

Крім того, фонд підтримує проекти в таких напрямках:

- Безпечна охорона здоров'я.
- Міжнародні переговори щодо невикористання високотоксичних хімічних препаратів.
- Міжнародна мережа захисту здоров'я через контроль навколишнього середовища.
- Біотехнології, хімічні препарати та екологічне здоров'я.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм: Останнього терміну не існує. Заявки розглядаються по мірі їх надходження. Відповіді щодо надання чи ненадання фінансування або щодо іншого рішення фонд намагається надавати протягом трьох місяців після отримання заявок.

Розмір фінансової підтримки: розмір гранту варіює від 500 до 50 000 доларів та більше. Найбільш реальним є надання грантів від 500 до 10 000 доларів на спеціальні проекти, які відповідають інтересам фонду.

Обмеження: Фонд не надає підтримки благодійним програмам та академічним дослідженням, які не відповідають інтересам фонду. Також фінансування не надається приватним особам для особистих проектів або потреб.

Процедура подання пропозиції:

Потрібно подати лист, у якому стисло подається опис вашої організації, вашого проекту та зазначається необхідна вам сума. Після цього фонд повідомить, які подальші кроки треба вжити.

Перший лист мусить містити таку інформацію:

1. Дані, які повинна містити перша сторінка за стандартами NNG Common Grant Application Cover Sheet (цю інформацію можна знайти у кінці довідника).

2. Правильна юридична назва грантиста або фінансового спонсора.

3. Контактна інформація.

4. Опис проекту, який включає: чіткий робочий план, або стратегії, для досягнення цілей проекту; результати, які мають бути досягнуті по закінченні строку фінансування; критерії, за якими можна було б оцінити проект.

5. Бюджет проекту.

6. Біографічні дані Ради Директорів вашої організації.

7. Також, якщо вважаєте за потрібне, можете надати таку інформацію:

– поясніть, наскільки сума необхідного гранту відповідає бюджету проекту або бюджету вашої організації;

– хто ще погодився підтримати ваш проект або до яких інших організацій ви звернулись.

За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до веб-сторінки програми.

**ФОНД ДЖОЙСА МЕРТЦ-ГІЛМОРА
(JOYCE MERTZ-GILMORE FOUNDATION)**

Контактна інформація:

218 East 18th Street New York, NY USA 10003-3694

Tel: (1-212) 475-1137 Fax: (1-212) 777-5226

E-mail: info@mertzgilmore.org

Web: www.mertzgilmore.org

Контактна особа: Ms. Moy Eng, Program Officer

Мета та діяльність в Україні:

Фонд Джойса Мертц-Гілмора надає фінансову підтримку тим організаціям, які працюють на регіональному або міжнародному рівнях і чия діяльність відповідає інтересам фонду, але, за необхідності, підтримує і специфічні програми або проекти.

Програмні галузі:

1. Програма захисту прав людини:

Фонд підтримує організації, які:

- Проводять дослідження, моніторинги та оголошують про порушення прав, а також борються за виконання міжнародних законів з прав людини;
- Надають пряму технічну допомогу, проводять тренінги та програми з розвитку лідерства, які зміцнюють дієздатність неурядових організацій з захисту прав людини та/або груп з захисту прав біженців у країнах, що розвиваються.

Обмеження:

Гранти не надаються на лобіювання або проведення пропаганди.

За особливим винятком, не фінансуються:

- інвестиції для підтримки діяльності організації або річне забезпечення;
- конференції або семінари;
- індивідуальні стипендії, дослідження, займи або подорожі;
- кінопроекти або проекти ЗМІ;
- публікації;
- організації та проекти, діяльність яких спрямована на вирішення проблем тільки однієї країни.

Додаткова інформація:

Перше звернення: лист-запит, обсягом не більше двох сторінок з описом місії та мети запиту. Не надсилайте готові аплікаційні форми, відео- або аудіокасети, газетні вирізки, книжки або інші матеріали, якщо на цьому спеціально не наголошено. Листи-запити бажано надсилати поштою.

ФОНД ДОЕНА

(DOEN FOUNDATION)

Контактна інформація:

Van Eeghenstraat 70 1070 AP Amsterdam Netherlands

Tel:(3120) 573-7333 Fax: (3120) 573-7370

E-mail: doen(5)doen.nl, info(S)doen.nl

Web: www.doen.nl

Контактна особа:

Mr. B. C. van Oven, Managing Director

Поштова адреса: P. O. Box 75621 1070 AP Amsterdam Netherlands

Мета та діяльність в Україні:

ДОЕН є голландською аббревіатурою Стійкого Розвитку та Захисту Природи (Sustainable Development and the Defense of Nature). Голландською "Doen" означає "зроби це", що повністю відображає дійовий характер діяльності фонду. Проекти, які підтримує ДОЕН, повинні впливати на захист навколишнього середовища або допомагати біженцям та людям у країнах, що розвиваються.

Програмні галузі:

- регіони/країни, які переходять від планової економіки до вільної ринкової економіки;

- бідність;
- проблеми біженців;
- проблеми навколишнього середовища;
- наявність міцної інфраструктури та можливостей організації для втілення планової діяльності.

Фонд намагається донести до уваги громадян принципи своєї діяльності через пресу, радіо та телебачення.

Види підтримки:

Реальні проекти або гранти на розвиток інформованості.

Обмеження:

Фінансування не надається приватним особам, проектам на захист здоров'я в економічно розвинених країнах, будівництво, соціальні та культурні проекти в економічно розвинених країнах, семінари, конференції. Фонд ДООЕН фінансує лише ті проекти, які за певних причин не можуть знайти місцевих інвесторів. Фонд ДООЕН фінансує проекти, які знаходяться на стадії виконання, проте вже пройшли фази планування, пілотних проектів, тренінгів тощо.

Додаткова інформація:

Заявки повинні містити такі дані:

Загальна та організаційна інформація:

- Назва організації;
- Адреса;
- Телефон, факс (за можливістю, мобільний телефон);
- Електронна адреса;
- Веб-сторінка;
- Дата подання заявки. Чи подавала організація заявку до Фонду ДООЕН раніше? Якщо так, що це була за ініціатива, і на які дослідження вона була спрямована?

Ініціатива:

- назва проекту;
- стислий опис змісту (до 250 слів);
- яка мета ініціативи?
- яким є загальники план проекту?
- на кого він спрямований (цільова група)?
- скільки людей залучатиме ініціатива?
- якою є комунікаційна стратегія? (якщо така наявна)
- яка приблизна вартість для кожного члена цільової групи (якщо така наявна)?
- часові межі: коли починаються приготування?

Партнери, залучені в ініціативі:

- які інші організації братимуть участь в ініціативі?
- хто є потенційними партнерами (окремо від Фонду ДООЕН)?
- до яких інших фондів зверталися?
- скільки людей залучені до ініціативи?
- скільки ще буде залучено?

Фінансова інформація:

• бюджет, включаючи загальні витрати на кожен складову. Треба вказати додаткове фінансування від інших фондів. Якщо вашу заявку прийнято, вам надішлють офіційну аплікаційну форму. Аплікаційні форми розглядаються протягом одного-трьох місяців. Фонд розробив нову систему фінансування, яка більше нагадує бізнес. Тобто перевага надається партнерським проектам, де залучені додаткові кошти з інших фондів.

**ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ НЕПРИБУТКОВОГО СЕКТОРУ,
ІНСТИТУТ АСПЕНА**

(ASPEN INSTITUTE, NONPROFIT SECTOR RESEARCH FUND)

Контактна інформація:

One Dupont Circle, NW Suite 700 Washington, DC 20036 USA

Phone: (202) 736-2298

Fax: (202) 293-0525

E-mail: giulia.campanaro(5)aspeninstitute.org, nsrf(o)aspenmstitute.org

Web: www.nonprofitresearch.org

Контактна особа: Giulia Campanaro

Мета та діяльність в Україні: Фонд підтримує проекти, які розглядають роль та цінності неприбуткової діяльності та традиції філантропії в таких сферах:

1. Міжсекторні відносини.
2. Взаємовідносини неприбуткового, державного та бізнес секторів.
3. Загальна політика та практика.

На початку 2002 року Фонд розпочав збирати стипендіантів та лідерів неприбуткових організацій, щоб допомогти Фонду поліпшити свій підхід до кожної з цих галузей. Передбачено гранти для організацій та фізичних осіб; заохочуються проекти від дослідників з академічної сфери, незалежних вчених, працівників з неприбуткової сфери та аналітиків громадської політики. Окрема категорія передбачена для досліджень на здобуття докторського ступеня.

Додаткова інформація:

Розмір фінансової підтримки: До \$50 000.

Обмеження: особи та організації, які отримали грант від Фонду досліджень неприбуткового сектору, не мають права на додаткові гранти до завершення проекту, на який вже було виділено грант.

Процедура подання заявок:

Потрібно надіслати лист-запит, щоб отримати попередню відповідь від фонду перед тим, як подавати повний опис проекту.

Потрібно заповнити анкету-заяву.

Заявка з описом проекту повинна бути набрана через подвійний інтервал, не перевищувати 10 сторінок тексту та повинна включати:

1) одну сторінку з коротким описом проекту, основні питання дослідження і тип організацій або груп населення, що будуть предметом дослідження;

2) чіткий виклад питань у фокусі дослідження;

3) опис та обґрунтування методології, збір та аналіз даних (в усіх заявках повинні бути чітко зазначені види організацій або груп населення у фокусі дослідження та, якщо це доречно, вплив демографічних факторів (раси, статі, етнічної приналежності, сексуальної орієнтації, класу, інвалідності тощо) на питання, що є предметом дослідження;

4) обґрунтування необхідності проекту для людей та організацій, зацікавлених у цій сфері;

5) часові рамки та графік виконання проекту;

6) детальний бюджет і його опис;

7) огляд відповідної літератури;

8) план поширення інформації, який відповідним чином демонструє, як про результати дослідження дізнаються працівники сфери, вчені, політики та громадськість.

Додатки до заявки повинні включати:

1) лист зі зворотною адресою та маркою, необхідні для підтвердження того, що заявку було отримано;

2) анкету-заяву з іменем, адресою, посадою, місцем роботи та телефоном головного(их) дослідника(ів), назву дослідницького проекту, сферу інтересу та методологію дослідження;

3) резюме головних дослідників;

4) опис організацій, які представляють дослідники (якщо доречно);

5) короткий зразок власного аналітичного тексту, не більше п'яти сторінок;

6) імена, адреси та телефони трьох осіб, яких ви попросили надіслати рекомендаційного листа щодо вас до Фонду.

Потрібно подати шість примірників повних заявок та всіх додатків.

ЄВРАЗИЯ ФОНД

(EURASIA FOUNDATION)

Контактна інформація:

Київ 01054, вул. Б. Хмельницького 55, 6 поверх

Тел./ факс: (044) 246-9961, 238-2696

E-mail: eurasia@eurasia.kiev.ua

Web: www.eurasia.org. www.eurasia.kiev.ua

Мета та діяльність в Україні:

- спонукати місцеві органи влади до більш ефективної, неупередженої та відповідальної роботи;

- підтримувати зростання ролі громадян у прийнятті політичних та економічних рішень. Програми Фонду спрямовані на формування нових

способів мислення та дії, що здатні принести соціальну та економічну користь як окремим особам, так і суспільству загалом.

Головний інструмент у досягненні цих цілей – це програма надання невеликих грантів, яка дає змогу швидко і неупереджено реагувати на потреби організацій у країнах СНД.

Програмні галузі:

- громадське управління та політика;
- громадянське суспільство.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Щоб досягти гнучкості й оперативності у фінансуванні, Фонд Євразія приймає проекти претендентів на отримання гранту в будь-який час і не встановлює жодних термінів подання заявок, окрім тих випадків, коли оголошуються спеціальні конкурси.

Обмеження:

Фонд не надає грантів окремим особам. Не фінансуються дослідження та навчання.

Розмір фінансової підтримки:

Не існує мінімуму або максимуму грантової підтримки. В середньому надається \$20,000.

Процедура подання заявки:

Фонд рекомендує претендентам на отримання гранту спочатку надсилати стислі (на 2-3 сторінки) листи-запити з описом мети програми, щоб співробітники могли визначити відповідність проекту поточним пріоритетним напрямкам діяльності Фонду. Співробітники, які розглядають проекти, протягом короткого терміну надішлють відповідь на запит або із пропозицією представити заявку, або із повідомленням, що проект не відповідає пріоритетним напрямкам діяльності Фонду.

Сьогодні спеціальних форм для подання заявок не існує. Заявки можуть бути написані будь-якою з мов країн СНД або англійською мовою. Якщо проект представлено однією з національних мов країн СНД, він повинен супроводжуватися російським або англійським перекладом. Претенденти на отримання гранту подають тільки одну копію заявки.

Якщо організацію-претендента зареєстровано в США, то заявку необхідно надсилати до головного офісу Фонду в Вашингтоні. Якщо ж претендент зареєстрований як місцева організація в Україні, то заявку потрібно подавати у відповідні регіональні відділення Фонду поштою, факсом або електронною поштою.

Заявки розглядаються приблизно 2-3 тижні. Повні заявки розглядаються близько 8-10 тижнів. Ці терміни є лише приблизними. Розгляд може зайняти більше або менше часу, залежно від заявки.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ФОНД З РОЗВИТКУ ОСВІТИ
(EUROPEAN TRAINING FOUNDATION)

Контактна інформація:

Villa Gualino Settimio Severo, 65 1-10135 Italy

Tel.: (39 11) 630-22-22 Fax:(3911)630-22-00

Web: www.etf.eu.int

Контактна особа: Gisela Schurings

Мета та діяльність в Україні:

Європейський Фонд з Розвитку Освіти сприяє кооперації та координації допомоги ЄС у реформі професійного навчання у країнах Центральної та Східної Європи і Нових Незалежних Держав.

Додаткова інформація:

Деякі навчальні заходи можна проводити у партнерстві з навчальними закладами. НУО, які спеціалізуються у цій галузі, повинні контактувати з Фондом для отримання детальної інформації щодо робочої програми та процедур участі НУО.

Географічний пріоритет: ЄС, країни – кандидати до вступу до ЄС, Албанія, Боснія-Герцеговина, Македонія, ННД, Хорватія, колишня Югославія та країни басейну Середземного моря, які не належать до ЄС.

ЗЕЛЕНИЙ ЕХО ФОНД
(ECHOING GREEN FOUNDATION)

Контактна інформація:

60 East 42nd Street, Suite 2901 New York, N.Y. 10165 USA

Phone: (212) 689-1165. Запитання стосовно заявок: (212) 689-1165

Fax: (212) 689-9010

Email: general@echoinggreen.org

Web: www.echoinggreen.org

Мета та діяльність в Україні:

Місія Фонду – шукати, залучати та інвестувати кошти в розвиток громадських лідерів та соціальних підприємців, які розпочинають інноваційні суттєві проекти та організації, які матимуть вплив на соціальні зміни.

Програмні галузі:

Для того, щоб податися на грант до Зеленого Ехо Фонду, спочатку потрібно переконатися, що Ваш проект справді є інноваційним та значущим не тільки зараз, але й матиме значний вплив на суспільство в майбутньому. Успішні кандидати мають продемонструвати адекватні знання, досвід, внесок до соціальних змін та сильні лідерські якості, щоб успішно виконати проект.

Додаткова інформація:

Розмір фінансової підтримки:

Зелений Еко Фонд надає гранти від \$60,000 до \$90,000.

Види підтримки:

Окрім фінансування, Зелений Еко Фонд допомагає в розробці стратегічних та фінансових планів, надає юридичні та бухгалтерські послуги, консультації стосовно розвитку персоналу та керівництва, можливостей співпраці та інші види допомоги з інституційного розвитку.

Фонд надав фінансування та провів тренінги для більше як 350 соціальних підприємців та суспільних лідерів по всьому світу.

ФОНД З РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

(LEARNWELL RESOURCES)

Контактна інформація:

P.O Box 944 Camino, CA USA 95709 Fax: (1-630) 604-2810 E-mail: edu(5)learnwell.org

Web: www.learnwell.org

Мета та діяльність в Україні:

В Україні та Чеській Республіці фонд займається розвитком Центрів з вивчення англійської мови.

Програмні галузі: • комп'ютерні технології • вивчення англійської як другої мови • освіта • охорона здоров'я.

Додаткова інформація:

Розмір фінансової підтримки:

Гранти розміром від \$4000 до \$7000 призначені на фінансування закордонних подорожніх витрат двох консультантів фонду для навчання спеціалістів, пов'язаних з проектом.

Процедура подання пропозиції:

Установи, зацікавлені в отриманні гранту, повинні зв'язатись з Фондом з розвитку навчальних центрів електронною поштою або надіслати факсом коротку заяву, яка має включати:

1. Назву, адресу, e-mail та факс організації;
2. Ім'я та посаду офіційної особи, яка звертається;
3. Ім'я та адресу керівника проекту;
4. Зобов'язання про забезпечення та фінансування проживання, харчування та перевезення двох консультантів протягом 3-4 тижнів.

Критерії для отримання грантів: реалістичні плани, потреби, залучення консультанта/інструктора з Фондом з розвитку навчальних центрів.

Географічний пріоритет: Україна, Чеська Республіка.

ІНІЦІАТИВА З СОЦІАЛЬНОЇ ДІЇ ТА ВІДРОДЖЕННЯ В ЄВРАЗІЇ (ISAR-WEST NIS)

Контактна інформація:

Центральний офіс 1601 Connecticut Ave, NW Suite 301 Washington, DC
20010 USA Work

Phone: (202) 387-3034 Fax: 202-667-3291

E-mail: [postmaster\(o\)isar.org](mailto:postmaster(o)isar.org)

Web: www.isar.org

Західний сектор: Україна 150 Київ 03150 а/с 447/6 Тел./факс: (044) 269-8542. Контактна особа: Олена Губар, директор. E-mail: [isar\(o\)isar.kiev.ua](mailto:isar(o)isar.kiev.ua)

Мета та діяльність в Україні:

Офіс ISAR-West NIS (Ініціатива з Соціальної Дії та Відродження в Євразії) було відкрито в Києві у 1993 році для надання допомоги екологічним рухам в Україні, Молдові та Білорусі, загальновідомим як Західні країни СНД.

Програмні галузі: • малі гранти для екологічних та інших НУО на території колишнього СРСР. Надає підтримку проектам у таких галузях, як збирання та поширення інформації, екологічна освіта; • технічна допомога та навчання: тільки для екологічних НУО в колишньому СРСР; • теми навчання: організаційний розвиток та фінансовий менеджмент; • збирання і поширення інформації: використання мереж електронної пошти для збирання і поширення інформації про діяльність НУО в СІЛА та СНД.

Також надає підтримку обміну між недержавними екологами і спонсорами й організовує екологічні зустрічі та конференції.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Гнучка система: не має встановленої дати.

Розмір фінансової підтримки: \$5,000-\$75,000 або \$2,500-\$25,000.

ISAR-NIS вже надав \$833 000 більш ніж 770 екологічним організаціям.

Процедура подання пропозиції: Для отримання бланку анкети-заяви потрібно надіслати лист. Листи можна адресувати до регіональних представництв або американського офісу. Правила подання заявок можна дістати у регіональних офісах ISAR мовами республік колишнього СРСР.

Вимоги до заявок: надішліть п'ять примірників заявки до представництва у вашому регіоні. Рішення про надання фінансування: рекомендації подають і регіональні, і американський офіси, рішення приймають ISAR та USAID (Агенство США з Міжнародного розвитку).

Крім надання фінансової підтримки програма малих грантів стимулювала обмін інформацією та кооперацію між НУО та підвищила людську свідомість щодо діяльності та ролі НУО в суспільстві. Оскільки програми та послуги ISAR залишаються життєво важливими для розвитку екологічного руху, організація шукає шляхи для підтримки своїх програм. Частиною цих зусиль є об'єднання місцевої команди ISAR з досвідченими Українськими екологічними організаціями для створення місцевої

Української організації "Єднання". Вона була офіційно зареєстрована як місцева організація в 1999. Партнерство з "Єднанням": Програма "Жіноче лідерство та Екологія" Разом з програмою партнерства та обміну ISAR-DC ISAR-West NIS заснував програму для підтримки розвитку ролі жіночого лідерства в екологічному русі. Програма забезпечує місце зустрічей для американських жінок та жінок країн західного СНД з метою обміну досвідом для досягнення кращого розуміння в суспільстві щодо проблем, пов'язаних зі здоров'ям внаслідок екологічних порушень, та важливої ролі жінок у захисті життя своїх сімей та мешканців міста. Організаційна база даних ISAR-West NIS в союзі з "Єднанням" підтримує велику організаційну базу даних, яка вміщує інформацію про більш, ніж 800 НУО країн західного СНД, працюючих над екологічними питаннями. Сектор НУО в країнах західного СНД дуже динамічний, тому база даних ISAR-West NIS постійно оновлюється.

ІНСТИТУТ ВІДКРИТОГО СУСПІЛЬСТВА (OPEN SOCIETY INSTITUTE)

Контактна інформація:

400 West 59th St. New York, NY 10019

Tel: (212) 548-0600, 757-2323 Fax: (212) 548-4679, 548-4600

E-mail: akorpivaara@sorosny.org

Web: www.soros.org/osiny.html

Контактна особа: Steve Gutmann

Мета та діяльність в Україні:

Метою фундації є сприяння розвитку відкритих суспільств в усьому світі. Програми пов'язані із недопущенням злочинної несправедливості, доступом до судів та юридичних послуг, боротьбою із вживанням наркотиків, зниженням рівня смертності, освітою, імміграцією та громадянською ідентифікацією, професійною та етичною поведінкою в юридичній сфері, медициною, журналістикою, участю в політичних процесах, репродуктивним здоров'ям та вагітністю підлітків.

Програмні галузі:

• мистецтво • освіта • охорона здоров'я • права людини (міжнародний аспект) • міжнародний економічний розвиток • право та міжнародне право • ЗМІ та інформація • наука

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Протягом року. Дати засідань правління: 31 липня та 30 листопада.

Види підтримки: обладнання, дослідницькі стипендії, загальна або функціональна підтримка, стажування, розробка програм, навчальні стипендії, стипендії для окремих осіб.

Процедура подання пропозицій: заявки, надіслані факсом або електронною поштою, не розглядаються. Потрібно заповнити анкету-заяву. Перше звернення: лист або телефонний дзвінок.

Географічний пріоритет: національний, міжнародний.

ІНСТИТУТ МИРУ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ (UNITED STATES INSTITUTE FOR PEACE)

Контактна інформація:

1200 17th Street, NW, Suite 200 Washington, DC USA, 20036-3011

Tel: (1-202) 429-3842 Fax: (1-202) 429-6063

E-mail: [grant_program\(5\)usip.org](mailto:grant_program(5)usip.org)

Web: www.usip.org

Мета та діяльність в Україні:

Інститут Миру є незалежною, непартійною федеральною організацією, створеною Конгресом для підсилення можливостей розвитку мирного вирішення міжнародних конфліктів. Завдяки двом грантодавчим компонентам – добровільно представленим грантам та запитаним грантам – Інститут Миру надає фінансову підтримку дослідженням, освіті, тренінгам та розповсюдженню інформації щодо міжнародного миру та вирішенню конфліктів.

Добровільно представлені гранти призначені для усіх заходів, які відповідають цілям організації. Запитані гранти призначені для спеціальних проектів, які відбирає Інститут.

Програмні галузі:

- проводять фундаментальні та прикладні дослідження щодо виникнення війн та міжнародних конфліктів; щодо шляхів, якими конфлікти були або можуть бути припинені, утримані та завершені; щодо умов і характеру миру між державами та людьми;
- розроблюють навчальні матеріали для закладів вищої освіти через післявузівське навчання та проведення тренінгів для педагогів, семінарів, конференцій з питань війни, миротворчих процесів та умов миру;
- проводять тренінги, симпозіуми та тривалі освітянські програми для миротворців, практикуючих лікарів, представників органів влади та громадськості, яка прагне удосконалити свої вміння у міжнародному управлінні конфліктів та уникненні війни;
- впроваджують відео- та радіопроєкти, презентації, форуми, дебати та створення додаткових друкуваних та аудіо-візуальних матеріалів для забезпечення обізнаності громадськості у миротворчих питаннях та їх складностей;
- розповсюдження інформації про міжнародний мир та вирішення конфліктів та доступу до цієї інформації через удосконалення бібліотечних ресурсів, створенню бібліографічних баз даних та покажчиків, а також розвиток обміну ресурсами.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Весняні гранти: 1 березня щороку.

Осінні гранти: 1 жовтня щороку.

Розмір фінансової підтримки: розмір гранту становить від \$ 25 000 до 45 000, хоча можливі й більші гранти. Розмір гранту залежить від наявного бюджету та вдалих переговорів з аплікантами. Організації не повинні включати до свого бюджету кошти, які не мають безпосереднього відношення до проекту.

Обмеження: Інститут надає фінансову підтримку неприбутковим організаціям та приватним особам – як американським, так і закордонним: закладам вищої, загальної та середньої освіти; закладам приватної або народної освіти, дослідницьким установам, бібліотекам.

Як правило, гранти не призначаються на інституціональну підтримку або розвиток, а також на дослідження, для написання дисертацій (такі заявки слід надсилати до Програми Міжнародного Миру Дженнінгса Рендольфа (the Institutes Jennings Randolph Program for International Peace)).

**КАНАДСЬКИЙ ФОНД СПІВРОБІТНИЦТВА
(CANADIAN COOPERATION FUND)****Контактна інформація:**

Канадське посольство вул. Ярославів Вал 31 Київ 01901

Тел.: (044) 464-1144 Факс: (044) 464-0248

Мета та діяльність в Україні:

Канадський Фонд Співробітництва реалізується як одна з програм технічної співпраці між Урядами Канади та України і спрямований на підтримку малих проектів. Безпосереднім розпорядником Фонду є Посольство Канади в Україні. Ця програма націлена на неурядові установи, діяльність яких спрямована на підтримку соціальних, демократичних та економічних реформ.

Приклади проектів, що можуть бути розглянуті Фондом, включають: придбання матеріальних цінностей (обладнання тощо), соціально-економічну підтримку громади, підготовку інформації для просвітницьких програм, розвиток експертизи та внесок у підготовку семінарів з певних питань.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Останній термін подання аплікаційних форм відсутній. Проекти розглядаються відповідно до поданих заявок.

Розмір фінансової підтримки:

Максимальна сума гранту – 10 000 канадських доларів.

Обмеження: не фінансуються: • витрати на будівництво; • експлуатаційні витрати; • багаторазові витрати, зарплати; • витрати на міжнародні подорожі.

НУО повинна бути офіційно зареєстрованою і бути недержавною та некомерційною.

Для більш детальної інформації, будь-ласка, контакуйте з посольством Канади.

КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ГЕНДЕРНИЙ ФОНД (CANADA-UKRAINE GENDER FUND)

Контактна інформація:

вул. Михайлівська, 22, к. 7, Київ 01001 Україна Посольство Канади в Україні Відділ технічного співробітництва Канадсько-український гендерний фонд вул. Ярославів вал, 31, Київ 01901

Тел./факс: (044) 229-5610

E-mail: [fund\(o\)kiev.ua](mailto:fund(o)kiev.ua) координатор: Лариса Магдюк асистент координатора: Ірина Куш

Web: www.genderfund.com.ua

Мета та діяльність в Україні:

Місія Канадсько-Українського тендерного Фонду (КУГФ) – підтримка реформаційних ініціатив щодо запровадження гендерної рівності в Україні шляхом фінансування проектів, запропонованих українськими установами (державними, неурядовими, академічними) на місцевому, обласному та національному рівнях. Мета КУГФ – підтримка демократичного розвитку та вдосконалення державного управління шляхом запровадження гендерної рівності в Україні. Завдання КУГФ – підтримувати зусилля українських установ (державних, неурядових, академічних) в проведенні політичних, економічних, соціальних реформ з урахуванням гендерних питань та сприяти досягненню гендерної рівності.

Право на участь в конкурсах КУГФ мають організації, які відповідають наступним вимогам:

- організація є юридично зареєстрованою в Україні;
- організація має офіційний рахунок в українському банку для перерахування коштів на цілі та потреби проекту;
- статус організації: державна, неурядова або академічна.

Програмні галузі:

- практичний аналіз та дослідження;
- політичний діалог та зв'язки між урядовими та неурядовими секторами суспільства;
- обмін та розповсюдження інформації;
- розвиток ефективних політичних механізмів;
- розвиток правозахисних навичок, сприяння розвитку правової культури;
- зміцнення навичок організаційного управління;
- зміцнення організаційних мереж на місцевому та національному рівнях з урахуванням відповідного досвіду в Канаді.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Пропозиції проектів приймаються щоквартально.

Строк подання – останній день другого місяця кварталу (наприклад, 3-й квартал (липень-вересень), строк подання – 31 серпня).

Експертна оцінка та відбір пропозицій здійснюватимуться протягом одного місяця після строку подання.

Розмір фінансової підтримки:

На проектні витрати від КУГФ припускається від 20 000 до 50 000 канадських доларів в еквіваленті до національної валюти. Організація-кандидат робитиме внесок (грошовий або не грошовий) у розмірі не менше, ніж 15% від загальної вартості проекту.

Обмеження:

- кошти від Фонду мають бути використані в Україні та не можуть використовуватись на оплату подорожей до\з Канади або інших зарубіжних країн, включно країн СНД, на користь приватних структур, на оплату канадським (або іншим закордонним) експертам, консультантам, державним службовцям тощо;

- КУГФ не фінансуються витрати на оренду, комунальні та телефонні послуги, розвиток інфраструктури, закупівлю меблів, транспортних засобів та палива, відрядження за межі України, звичайну заробітну платню, сплату податків, послуг банку тощо.

Дані витрати розглядатимуться як внесок організації-кандидата (або іншого донора) до проекту;

- КУГФ не підтримує пропозиції інших донорських\партнерських установ, індивідуальний професійний або академічний розвиток.

До уваги! Врахуйте, будь-ласка, що питання про збільшення фінансування проекту не розглядатиметься. Установа, яка вже отримувала фінансову підтримку від КУГФ, може звертатися до КУГФ з іншою пропозицією тільки за умови завершення першого проекту та досягнення очікуваних результатів.

Всі матеріали мають бути подані українською мовою. Англійською мовою має бути лише резюме проекту. Тривалість проектів може бути від восьми місяців до двох років. За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до веб-сторінки програми.

КАРПАТСЬКИЙ ФОНД
(CARPATHIAN FOUNDATION)

Контактна інформація:

88000 Ужгород пл. Народна 5, кім. №42, Україна Тел./факс: (03122) 36-2-47 (03122) 34-1-29 Контактна особа: Ігор Ілько

E-mail :info(a)ilko.uzhgorod.ua

Web: www.carpathianfoundation.org

Мета та діяльність в Україні:

Місією Карпатського Фонду є підвищення організаційної спроможності громад через співпрацю Угорщини, Польщі, Румунії та України.

Програмні галузі:

- Економічний розвиток;
- Освіта;
- Розвиток лідерства;
- Підвищення рівня здоров'я та соціального становища;
- Юриспруденція;
- Засоби масової інформації;
- Розвиток суспільства.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм: без обмежень.

Обмеження: не надається фінансування на: • наукові дослідження; • проведення конференцій (якщо вони не є складовою проекту); • купівлю нерухомості; • індивідуальні потреби.

Процедура подання пропозиції:

Необхідно надати опис проекту до Карпатського Фонду. Описова частина проекту повинна складатися з трьох частин: 1) інформація про претендента на отримання гранту; 2) інформація про проект; 3) фінансова інформація та бюджет.

Пропозиція повинна бути складена національною мовою країни і передана в офіс Карпатського Фонду.

Географічний пріоритет: Польща, Румунія, Угорщина та Україна.

КОРПОРАЦІЯ КАРНЕГІ У НЬЮ-ЙОРКУ (CARNEGIE CORPORATION OF NEW YORK)

Контактна інформація: 437 Madison Ave New York, NY 10022 Tel: (212) 371-3200, (212) 207-6236 Fax (212) 754-4073

Web: www.carnegie.org/grants/

Контактна особа:

David C. Speedie, Program Chair

Мета і діяльність в Україні:

1. Освіта. 2. Міжнародна злагода та безпека. 3. Міжнародний розвиток.

Сфери інтересу: дитячий розвиток, освіта; послуги у сфері дитячого розвитку; послуги для дітей та юнацтва; громадянські права; громадянські права меншин; громадянські права і взаємини між расами та різними групами; громадянські права та права жінок; запобігання злочинам та насильству, контроль за озброєнням; безробіття; освіта; освіта в ранньому дитинстві; початкова школа та освіта; охорона здоров'я; оздоровчі організації; послуги для населення; іммігранти та біженці; міжнародні справи; міжнародні справи і контроль за озброєнням; міжнародні справи і зовнішня політика; міжнародні справи та мир; міжнародний економічний

розвиток; громадська політика, дослідження; наука; середня школа та освіта; телекомунікації, послуги зв'язку; жінки; жіночі центри та послуги.

Види підтримки: конференції та семінари, довготривала підтримка, розробка навчальних програм, розробка програм, публікації, дослідження, початкові кошти.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Фонд приймає заяви протягом усього року. Дати засідання правління: січень, квітень, червень та жовтень Строк остаточного прийняття рішення: 6 місяців.

Обмеження:

Не фінансуються витрати на подорожі; проекти, спрямовані на базове функціонування та регулярні інвестиції; немає програмних інвестицій. Корпорація Карнегі не надає грантів для будівельного або експлуатаційного обладнання. Звичайно Корпорація не надає грантів приватним особам за винятком програми стипендіатів, яка підтримує науковців та спеціалістів у проведенні досліджень у галузях, що цікавлять фонд.

На додаток до цих загальних обмежень існують особливі критерії відбору заявок відповідно до чотирьох галузей програми.

Освіта: Фонд не розглядає заявок від приватних шкіл або дошкільних установ.

Міжнародна злагода та безпека: за деякими винятками гранти цієї програми надаються установам в межах США. Учбові проекти від приватних шкіл або коледжів не підтримуються. Зрідка підтримуються заявки на гранти для засобів інформації тощо.

Додаткова інформація:

Процедура подання пропозиції:

Шукачам грантів пропонується подати короткий лист-запит або лист, в якому чітко і стисло викладені цілі проекту, його значення, тривалість і необхідна сума грошей. Документ не повинен перевищувати п'яти сторінок. Трохи згодом шукачів можуть попросити надати повний план проекту та додаткові матеріали. Надання повного плану не є гарантією для отримання гранту. Якщо повний план представлений як первинна вимога, то він має містити стислий (на одну сторінку) виклад роботи проекту.

Заявки на фінансування будуть розглядатись з урахуванням нагальних програмних пріоритетів Корпорації.

Нарешті, готуючи лист-запит або повний план, шукачі повинні пам'ятати про такі сім питань, які мають члени персоналу, коли розглядають запити:

- На яку проблему спрямований ваш проект? Чому це питання важливе? Який зв'язок ця проблема/питання має із програмою Корпорації, як було зазначено вище?

- Хто буде керувати проектом? Визначте основний склад та надайте біографії або резюме.

- Що ви намагаєтесь показати або довести? Які засоби ви будете використовувати? Якщо проект вже в дії, чого ви досягли?

- Яких результатів ви очікуєте від проекту, як негайних, так і довготермінових?
- Що організація і персонал привносять до проекту? Що робить цю організацію правильно обраною для проведення проекту?
- Яка загальна вартість проекту? Яку суму ви запитуєте від корпорації Карнегі і на який строк? Які інші джерела фінансування ви використовуєте для цього проекту?
- Які плани ви маєте стосовно розповсюдження інформації про ваш проект?

МАКАРТУРА ФОНД
MACARTHUR FOUNDATION

Контактна інформація:

South Dearborn Street, Suite 1100 Chicago, IL 60603 USA Q) Tel: (312) 726-8000 I Fax: (312) 920-6258 0 E-mail: 4answers(o)macfdn.org У

Web: www.macfound.org

Mr. J. Stephen Richards, Department Administrator Grants Management

Мета та діяльність в Україні:

Робота Фонду присвячена допомозі групам та окремим особам у сприянні довготривалим змінам на краще у житті людини.

Фундація прагне розвитку здорових людей та ефективних громад; внутрішньонаціонального та міжнародного миру; відповідального вибору в питаннях дітонародження і глобальної екосистеми, здатної підтримувати нормальні людські суспільства.

Фундація працює задля виконання цієї місії, підтримуючи дослідження, освіту та навчання, а також практичне застосування знань.

Переважна частина грантів надається через три програми.

Програма розвитку людини та громади підтримує роботу у сфері розвитку місцевих громад, мистецтв, економічних можливостей, молодіжного розвитку, освіти, дослідження в галузі психічного здоров'я та в інших сферах.

Програму всесвітньої безпеки та підтримки сконцентровано на питаннях миру, населення та довкілля. Продовжено програми з надання дослідницьких стипендій та кілька особливих ініціатив, фінансованих через загальну програму.

Програма досліджень та написання робіт (в рамках ініціативи в незалежних державах колишнього СРСР) – щорічний конкурс для фізичних осіб, у тому числі вчених, журналістів, політичних аналітиків та інших практиків, які є громадянами чи на даний час проживають в одній з держав колишнього Радянського Союзу.

Програмні галузі:

- Закон і суспільство: розвиток правової культури, розуміння в суспільстві ролі правових процедур у захисті прав громадян, соціальне

забезпечення, закон про громадські інтереси, доступ громадськості до інформації.

- Права людини: захист громадянських свобод, економічні та соціальні права, права жінок та меншин, вплив економічних змін на жінок та меншини, підтримка рівноправної участі в суспільному житті жінок та меншин; права жінки, пов'язані з народженням дітей; моніторинг порушень прав людини.

- Довкілля та суспільство: пропаганда тривалого розвитку, збереження біологічного розмаїття; громадська участь у збереженні екосистем; правові, економічні та соціальні аспекти захисту довкілля та менеджмент ресурсів; творчі підходи до ефективного виробництва й споживання енергії; економічний та екологічний вплив виробництва й споживання енергії.

- Мир та безпека: розробка загальних концепцій безпеки, які звертаються до глибинних причин та результатів конфліктів, у тому числі екологічна деградація та використання природних ресурсів; релігія; національність; міграція та нерівномірний економічний розвиток; контроль за озброєнням та роззброєнням; розповсюдження зброї та регіональні конфлікти.

- Дослідження та навчання в галузі суспільних наук. Сфери інтересу: розвиток громади, розвиток місцевості; освіта; довкілля; природні ресурси; міжнародні справи; міжнародні справи і контроль за озброєннями; міжнародні справи та зовнішня політика; ЗМІ та комунікації; психічні кризи та здоров'я; дослідження у сфері громадянської політики.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційної форми:

Гнучка система: щорічна дата подання аплікаційної форми до 15 липня. Рішення стосовно надання грантів буде оголошено у травні.

Види підтримки: заохочення внесків від працівників; дослідницькі гранти; загальна та функціональна підтримка; додаткове фінансування (за наявності іншого спонсора); розробка програм; інвестиції та позики, пов'язані з програмами Фондації; дослідження.

Обмеження:

Не передбачено підтримки політичної діяльності, кампаній або спроб вплинути на конкретний закон, навчальних стипендій. Не буде покрито плату за навчання; не передбачено підтримки організаціям, які безпосередньо забезпечують гуманітарною допомогою чи допомогою постраждалим від катастрофи; жодних внесків до кампаній залучення капіталу; виплату боргів або завершених проектів.

Не передбачено загальної підтримки щорічних заходів з метою залучення коштів, організаційних пільг, на гонорари або схожі заявки; не буде покрито дорожні витрати окремих осіб або за програмами культурного та громадянського обміну, розвиток інфраструктури. Не буде надано підтримки на загальне функціонування, проекти мікропідприємств, гуманітарну допомогу та послуги соціальної допомоги або освітню діяльність на рівнях початкової та середньої школи.

Процедура подання пропозиції:

Інформація щодо подання заявок: апліканти повинні контактувати з Фондацією для одержання брошур із описом правил програми. Правління приймає дедалі більше рішень стосовно ініціювання грантів. Форма заявки на грант – вільна. Перше звернення: лист-заява (2-3 сторінки).

Кількість примірників заявки: 1.

За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до веб-сторінки програми.

МАМА КЕШ ФОНД – ЦЕНТРАЛЬНА ТА СХІДНА ЄВРОПА (MAMA CASH CULTUURFONDS – CENTRAL AND EASTERN EUROPE)

Контактна інформація:

H P. O. Box 15.686 1001 ND Amsterdam The Netherlands 0)

Tel: (31-20) 689-3634 & Fax: (31-20) 683-4647

E-mail: [mamacash\(5\)mamacash.nl](mailto:mamacash(5)mamacash.nl), [svliek\(a\)mamacash.nl](mailto:svliek(a)mamacash.nl)

Web: www.mamacash.nl

Контактна особа : Marieke van Schaik, assistant Global south Fund

Мета та діяльність в Україні:

"Mama Cash" є незалежною жіночою донорською організацією. Організація підтримує феміністські групи, які прагнуть змінити на краще традиційне пригноблююче ставлення до жінок та працюють для створення суспільства, у якому жінки матимуть рівні можливості.

"Mama Cash" усвідомлює, що тільки жінки знають, як найкраще досягти цих змін згідно до наявних місцевих проблем. "Mama Cash" існує завдяки пожертвам та позикам від приватних осіб.

Програмні галузі:

- Надання грантів на підтримку жіночої діяльності, що стосується юридичних, культурних, суспільно-політичних та сексуальних прав на Сході.

- Надання грантів та позик феміністським групам, які прагнуть змінити суспільно-політичне та культурне становище жінок та/або працюють у сфері захисту юридичних та сексуальних прав жінок у Центральній та Східній Європі.

Сфери інтересу:

- Права жінок: основні громадянські права та права людини: боротьба за досягнення громадянських та юридичних прав, наприклад, рівна заробітна платня, рівноцінні посади, залучення більше жінок до політичної влади.

- Сексуальні права: боротьба за сексуальну незалежність, попередження сексуального насильства; захист прав осіб нетрадиційної орієнтації.

- Комунікації: видання з феміністичних питань, центри інформаційного обслуговування, видання, комунікаційні технології, бюлетені тощо.

- Міжнародні зв'язки: Організація або відвідування міжнародних жіночих конференцій. Культурна діяльність жінок. Театральні постанови, фестивалі, виставки; створення жіночих центрів та місць зустрічей.

Додаткова інформація:

Розмір фінансової підтримки:

Розмір грантів становить 500-5000 американських доларів.

Обмеження: через обмеженість коштів "Мама Кеш" ретельно відбирає групи, яким можна надати фінансування.

Фонд надає початкові кошти на утворення нових жіночих груп та/або на нові жіночі поректи; підтримує групи, які стикаються з труднощами під час фандрейзінгу з інших джерел для вирішення спірних питань.

"Мама Кеш" зосереджується на групах, незалежних від держави, політичних партіях або релігійних установах.

Процедура подання пропозиції:

Рішення приймаються п'ять разів на рік Радою Директорів. Загалом процедура розгляду аплікаційних форм займає 3-4 місяці. За більш детальною інформацією, будь ласка, звертайтеся до веб-сторінки програми.

МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ФОНД (GLOBAL FUND FOR WOMEN)

Контактна інформація:

H 1375 Slitter St., Suite 400 San Francisco, CA 94109, USA Ф Telephone:
(415) 202-7640 1 Fax: (415) 202-8604 У

E-mail: proposals@globalfundforwomen.org/proposals 121

Web: www.globalfundforwomen.org/3grant

Мета та діяльність в Україні:

Міжнародний Жіночий Фонд надає гранти для організації, підтримки та укріплення груп жіночої рівноправності в усьому світі. Фонд прагне будувати справедливе і демократичне суспільство, де б жінки і чоловіки за рівних умов брали участь в усіх сферах соціального, політичного ті економічного життя. Проблеми, з якими стикаються жінки, є суспільними, культурними, релігійними та державними. Міжнародний Жіночий Фонд вважає, що крім жінок ніхто не зможе краще визначити їхні проблеми та знайти рішення для їх швидкого подолання. Фонд ставиться з увагою до жіночих груп і підтримує їхні зусилля, спрямовані на покращення становища жінок, навіть якщо проблеми є складними і неоднозначними.

Додаткова інформація:

При розгляді заявок перевага надаватиметься проектам, які відповідають таким критеріям:

– організація, яка тільки починає свою діяльність або якій потрібні стартові кошти, щоб отримати подальше фінансування. Групи, які мають більших донорів, мають менше шансів отримати кошти;

– організація, яка працює над питаннями, які не можуть вирішити жінки в громадах, але які є дуже важливими для реалізації прав людини.

Обмеження: не надаються гранти у межах Сполучених Штатів, хоча і підтримуються жіночі фонди, що працюють з подібними проблемами у цій країні.

Розмір фінансової підтримки: від \$500 до \$15,000. За більш детальною інформацією звертайтеся, будь ласка, до веб-сторінки Фонду

ОТТО КІННА ФОНД
(OTTO KINNE FOUNDATION)

Контактна інформація:

Головна адреса: H Nordbiinte 23 21385 Oldendorf/Luhe Germany

Tel.: (494)132-71-27 d Fax:(494)132-88-83

E-mail: ir(o)int-res.com

Web: www.int-res.com

Контактна особа : H. Witt-Thran, Administrator

Додаткова адреса (для отримання стипендії):

H Institute of Parasitology Academy of Sciences of the Czech Republic
Branisovska 31 370 05 Ceske Budejovice Czech Republic Ф

Tel: (423) 84-11-58 ii Fax: (423) 84-77-43

E-mail: lom(5)paru.cas.cz

Контактна особа : Dr J. Lorn

Мета та діяльність в Україні:

Підтримка молодих науковців Східної Європи, які проводять дослідження навколишнього середовища і виявляють високий професійний рівень.

Обмеження: фінансування надається тільки в межах країн Східної Європи. Фінансуються дослідницькі проекти, навчальні поїздки (наприклад, візити до відроджених дослідницьких інститутів або участь у важливих зустрічах), покупки дослідницького обладнання та публікації, дослідницька робота, пов'язана зі збереженням навколишнього середовища, захистом природи та базовим дослідженням навколишнього середовища.

Додаткова інформація:

Процедура подання пропозиції: Перше звернення: лист. Аплікаційні форми мають бути надіслані до президента Фонду доктора Дж. Лома. До аплікаційних форм повинні додаватись супроводжувальний лист і документація, яка свідчить про діяльність номінанта.

ПОЛЬСЬКИЙ ФОНД "KNOW-HOW"
(POLISH KNOW-HOW FOUNDATION)

Контактна інформація:

H ul. Warecka 4/6, 00-040 Warsaw Poland ФЙ Tel/Fax: (4822) 828-75-21(23) (21

E-mail: zarzad(5)knowhow.org.pl

Web: www.knowhow.org.pl

Мета та діяльність в Україні:

Головне завдання Фонду "Know-how" – ділитися досвідом, здобутим Польщею після 1989 року, у таких галузях як:

- зміна юридичної системи та законодавчого процесу;
- нові елементи юридичної системи, державні замовлення або цивільна служба;
- суспільна політика, боротьба з безробіттям;
- різноманітні інші питання, в яких польський досвід може знадобитись зацікавленим державам та організаціям.

Додаткова інформація:

Сфери інтересу: особи, які приймають рішення, – політики, парламентарі, представники місцевої адміністрації та органів самоврядування; науковці, студенти; неурядові організації; засоби масової інформації; бізнесмени.

Види підтримки:

- Консультації
- Поради для державних агентств
- Стажування для бізнесменів
- Навчальні семінари – одно- та багаторазові
- Стажування для парламентаріїв та службовців
- Експертизи. Діалог
- Зустрічі парламентаріїв, службовців та представників органів самоврядування
- Відкриті дискусії
- Робочі групи (які працюють постійно, створені для аналізу вибраних проблем)
- Регіональні програми (своєрідний вид "робочих груп" – розробка експертиз та досліджень з питань перебудови економічної структури окремих регіонів)
- Спільні публікації. Освіта
- Тематичні презентації, конференції
- Публікації (розробки на замовлення Фонду, переклади, підручники)
- Навчальні подорожі та менеджерські курси
- Стипендії у Польщі для найкращих студентів та наукових співробітників
- Оглядові лекції у вищих учбових закладах
- Доступ до польської економічної преси та фахових публікацій.

Географічний пріоритет: Головним тереном діяльності Фонду є посткомуністичні держави Східної та Центральної Європи, перш за все Україна, Молдова, Білорусь та Словаччина.

ПОЛЬСЬКО-АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКА ІНІЦІАТИВА ПРО СПІВПРАЦЮ (ПАУСІ)

(POLAND-AMERICA-UKRAINE COOPERATION INITIATIVE (PAUCI)

Контактна інформація:

Адреса в Україні: Н 01030 Україна, м. Київ вул. Б. Хмельницького 68\68 (код 138) 0)

Тел.: (044) 235 8410, 235 7560, 234 0565, 235 8332 1 Факс:(044)2358411

E-mail: pauci(5)pauci.kiev.ua

Web: www.pauci.org

Адреса у Польщі:

Inicjatywa wspolpracy Polsko-Amerykansko-Ukrainskiej (PAUCI) H ul. Kopernika 6/2 00-367 Warszawa, Polska Ф*

Tel/Fax: (4822) 827-0793, 828-3124

Email: pauci(o)pauci.pl

Мета та діяльність в Україні:

Польсько-Американсько-Українська Ініціатива про Співпрацю (ПАУСІ) є програмою грантів, що ставить на меті зміцнення українсько-польського співробітництва і поширення успішного польського досвіду реформ в Україні. ПАУСІ, започаткована урядами Польщі, США та України, надає фінансову допомогу для здійснення польсько-українських проектів, спрямованих на досягнення вищезгаданої мети. Через розширення та поглиблення міждержавних зв'язків і зв'язків між громадськістю Польщі й України ПАУСІ має на меті не лише прискорення перебігу економічних і демократичних перетворень в Україні, але й передбачає створення механізму, який дозволить поширювати та використовувати спільний досвід проведення реформ задля підвищення ефективності діяльності, що її проводять у наших країнах

Програмні галузі:

ПАУСІ надає гранти під проекти у чотирьох ключових напрямках:

- макроекономічна політика
- розвиток малого підприємництва
- реформування місцевого самоврядування
- європейська інтеграція

Прикладами діяльності, що може фінансуватися у чотирьох програмних напрямках, є: семінари, навчальні курси, круглі столи, конференції, дослідження та консультації, тренінгові програми, стажування, програми обмінів, навчальні подорожі, закупівля і розвиток інформаційних продуктів, публікації, обмін інформацією тощо.

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

ПАУСІ приймає проекти аплікантів у будь-який час і не встановлює ніяких остаточних термінів для подання пропозицій, окрім тих випадків, коли оголошуються спеціальні конкурси.

Розмір фінансової підтримки:

Переважно фінансування здійснюється шляхом надання грантів. Немає обмежень щодо суми фінансування. Втім передбачається, що пропозиції на фінансування не перевищуватимуть \$100,000 і переважно становитимуть суму \$50,000 і менше. Аплікантам рекомендується починати з відносно невеликих проектів, а потім, базуючись на результатах, розвивати подальшу діяльність.

Хто має право отримувати фінансування? ПАУСІ переважно надає фінансування неприбутковим, недержавним організаціям та вищим навчальним закладам. Підтримка може надаватися й проектам приватних комерційних організацій (наприклад, центрам розвитку підприємництва, консалтинговим фірмам, організаціям з навчання менеджменту, організаціям ЗМІ) у разі, якщо запропонований ними проект відповідає благодійним цілям ПАУСІ та не служить комерційним інтересам фірми.

Перевага надається польським, українським та американським організаціям, проте звертатися за фінансуванням можуть також організації з

інших країн, якщо домінуючий компонент проекту спрямований на зміцнення зв'язків і обмін досвідом між Україною та Польщею і якщо проект відповідає програмним напрямам діяльності ПАУСІ.

Процедура подання пропозиції:

Аплікантам рекомендується спочатку надсилати короткі (на 2-3 сторінки) листи-запити з описом цілей та концепції проекту, щоб працівники могли визначити, чи відповідає проект поточним пріоритетним напрямам діяльності ПАУСІ. Працівники, які розглядають проекти, у стислі строки дадуть відповідь на запит, запропонувавши подати повну інформацію або проінформувавши апліканта про те, що його пропозиція не відповідає пріоритетним напрямам діяльності ПАУСІ.

**ПРОГРАМА ДЕМОКРАТИЧНИХ ГРАНТІВ ПОСОЛЬСТВА США
(DEMOCRACY GRANTS PROGRAM UNITED STATES EMBASSY)**

Контактна інформація:

Програма "Демократичних грантів" Відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні вул. Глибочицька, 4, Київ 04050, Україна

Тел: (044) 490-4026 1 Факс: (044) 490-4050

E-mail: demgrant(o)usinfo.usemb.kiev.ua

Web: www.usinfo.usemb.kiev.ua

Мета та діяльність в Україні:

Програма "Демократичних грантів" спрямована на підтримку перспективних проектів, призначених сприяти демократичним перетворенням в Україні. Починаючи з липня 1996 року, більше 70 проектів від українських недержавних неприбуткових організацій одержали фінансування за програмою "Демократичні гранти".

Програмні галузі:

- права людини (захист прав та свобод громадян України, зокрема захист прав етнічних меншин та моніторинг за порушенням прав людини тощо);

- верховенство права (реформи в різних галузях права, юридичні клініки/надання юридичних консультацій, підтримка проектів правозахисних груп);

- економічні реформи (розвиток малого та середнього бізнесу, реформи в аграрному секторі тощо);

- громадянське суспільство та громадянська освіта – програми в галузі правової та громадянської освіти, а також програми, що сприятимуть усвідомленню прав людини; заходи, спрямовані на встановлення довіри, запобігання конфліктам і посередництво у їх вирішенні, громадське виховання, взаємну толерантність та повагу в суспільстві з багатонаціональною культурою за допомогою викладання історії, гуманітарних наук, суспільних наук та культури (сюди ж належать програми з підготовки майбутніх лідерів);

- підтримка громадських ініціатив (громадські слухання з актуальних проблем, просвітницькі програми з виборчої тематики (але не агітація чи партійна передвиборча пропаганда) та програми ознайомлення громадян з процедурами та механізмами прозорості роботи органів влади та державних службовців різного рівня тощо);

- розвиток третього сектору (підтримка проектів ресурсних центрів з питань підготовки волонтерів, організаційного менеджменту, стратегічного планування тощо).

Додаткова інформація:

Останній термін подання аплікаційних форм:

Визначених строків подання заявок немає. Для перегляду проектів Демократична Комісія зустрічається кожного місяця.

Розмір фінансової підтримки: Хоча максимальна сума фінансування одного проекту складає 24 000 доларів США, середні суми грантів, затверджених до фінансування, становлять від 5 000 до 15 000 доларів США.

Обмеження:

Гранти надаються виключно українським організаціям, що мають статус недержавних та неприбуткових. До таких належать громадські організації (асоціації), благодійні фонди та аналітичні центри.

Проекти повинні подаватися за рекомендацією співробітника Посольства США в Україні, котрий є громадянином США (до цієї ж групи належать волонтери Корпусу Миру та співробітники центрального офісу Агентства США з Міжнародного Розвитку), а також американських співробітників організацій-контрактерів Посольства США.

Заявки на отримання Демократичного гранту повинні подаватися НУО спільно з громадянином США, який є працівником Посольства США, Корпусу Миру або Агенції з Міжнародного Розвитку США (USAID). Громадянин США, який рекомендує цей проект, має перевірити переклад проекту і здійснювати моніторинг роботи за проектом після отримання гранту цією організацією.

Фінансуванню не підлягають:

- Міжнародні поїздки до США
- Конференції суто теоретичного спрямування (без чітко визначених практичних наслідків)
- Презентації, дослідження в галузі культури, клуби за інтересами тощо
- Медичні, психологічні дослідження, а також клінічні інституції
- Надання медичних послуг
- Програми обміну із США
- Стипендії
- Поточні витрати організацій або капітальні ремонти.

**РАДА МІЖНАРОДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОБМІНІВ
(INTERNATIONAL RESOURCE & EXCHANGES BOARD) IREX**

Контактна інформація:

Головний офіс: Н Україна, Київ 01001 вул. М. Грушевського, 4.

Тел./факс 38 (044) 229-3479; 228-8637

E-mail: staff@Skyiv.irex.org

Web: www.irex.kiev.ua

IREX ПроМедіа S Україна, Київ 01023 Печерський узвіз, 3, 2-й поверх
Тел.:(044)220-7761, Факс: (044) 246-7938
E-mail: root@imcipc.freenet.kiev.ua
Web: www.irex.kiev.ua

Контактні особи: Том О'Коннор, консультант-резидент Геннадій Почтар,
директор, Information Press Center

Мета та діяльність в Україні:

Рада Міжнародних Наукових Досліджень та Обмінів (Айрекс) – неприбуткова організація, діяльність якої спрямована на сприяння взаєморозумінню та міжнародну співпрацю між Сполученими Штатами Америки та країнами Центральної та Східної Європи, Євразії та Північно-Східної Азії.

Зараз IREX цілеспрямовано працює у чотирьох галузях:

1. Вдосконалення вищої освіти;
2. Підтримка незалежної преси;
3. Сприяння розвитку мережі Інтернет;
4. Побудова громадянського суспільства.

Програми IREX в Україні:

1. Програма Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США: „Сучасні проблеми” — забезпечує можливості для громадян Нових Незалежних Держав проводити дослідження в університетах Сполучених Штатів Америки з метою активної ролі у зміцненні демократії, розвитку вільноринкових відносин та громадянського суспільства у їхніх країнах.

У програму входять п'ять галузей досліджень:

- поступовий зріст і розвиток економіки Нових Незалежних Держав;
- демократизація, права людини і верховенство права;
- політичні, військові, громадські проблеми та проблеми безпеки;
- зміцнення громадянського суспільства;
- Інтернет, революція у сфері зв'язку та проблеми інтелектуальної власності.

Програма Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США *"Акт на підтримку свободи – Програма студентського обміну"* забезпечує можливості студентам першого, другого та третього років навчання (навчальних закладів із п'ятирічним навчальним процесом) університетів та інститутів Нових Незалежних Держав потрапити на однорічне навчання до університету США. У програму входять такі галузі: сільське господарство, американські студії, бізнес, комп'ютерні науки, економіка, освіта, менеджмент в охороні навколишнього середовища, міжнародні відносини, журналістика і засоби масової інформації, політичні науки, соціологія.

Програма Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США *"Програма партнерства у галузі мас-медіа в Україні"* працює з незалежною пресою та теле- і радіомовленням в Україні. В основі діяльності програми лежить розвиток професійно керованих українських засобів масової інформації, які працюють над об'єктивною подачею новин та репортажів.

Через утворення та підтримку п'яти партнерств між трьома американськими та українськими телевізійними станціями та між двома американськими та українськими газетами програма впроваджує довгострокову підтримку цільових українських засобів масової інформації. У межах програми проводяться тренінги для українських партнерів у таких галузях: менеджмент бізнесу, реклама та маркетинг, професійна журналістика, створення програм новин, стратегічний менеджмент.

Програма Бюро у справах освіти та культури Держдепартаменту США: *"Програма розширення доступу та навчання Інтернет"* – метою програми є сприяння поширенню інформації, розвитку комп'ютерних мереж, спілкуванню і співпраці між цільовою аудиторією проекту в Україні та їх американськими колегами. Випускникам програм академічного обміну, спонсорованих Урядом США, надається унікальна можливість отримати доступ до Інтернет-ресурсів та технологій, корисних для професійного розвитку і спілкування з партнерами США та Євразії. Програма також пропонує широкий спектр тренінгів і можливостей користування Інтернет для іншої цільової аудиторії проекту, яка визначається Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні. Ініціатива професійного розвитку випускників програм, спонсорованих Урядом США – ініціатива, спрямована на зміцнення професійних контактів між учасниками програм IREX, а також між ними та зацікавленими особами в академічному світі, приватному та державному секторах. Під егідою спілки проводяться семінари, конференції, дні кар'єри, видаються збірники праць, що поширюються серед навчальних закладів України та зацікавлених дослідницьких центрів. Центр Комп'ютерного Тестування. IREX адмініструє комп'ютеризовані тести TOEFL (Test of English as a Foreign Language), GRE (Graduate Record Examination), GMAT (Graduate Management Admission Test) та USMLE (US Medical Licensing Examination). IREX також поширює інформаційні бюлетені про TOEFL, GRE, GMAT. Учасники програм відбираються шляхом відкритого конкурсу на базі особистих здібностей. Мережа регіональних представництв IREX в Україні: Львів, Харків, Одеса.

Додаткова інформація: Від 1958 року, коли діяв попередник IREX Міжуніверситетський Комітет з надання подорожніх грантів, а потім і за участі заснованого 1968 року IREX, було забезпечено дослідницькими грантами та супроводжувальною підтримкою понад 6 400 американських спеціалістів, що змогли стажуватися в регіонах колишнього Радянського Союзу. Крім того, IREX допоміг 26 000 іноземним лідерам з академічних інституцій, професійних асоціацій, державним службовцям, бізнесменам та працівникам засобів масової інформації зустрітися та встановити співробітництво з колегами із Сполучених Штатів. Головний офіс IREX знаходиться у Вашингтоні і має представництва та представників у більше ніж 100 містах Європи та Євразії. В Україні IREX адмініструє програми з 1992 року.